

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

7'nci Toplantı

11 Şubat 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, Hükümetin Suriye politikası, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde şehit olan güvenlik görevlileri ve Türk Silahlı Kuvvetlerindeki mobbing ve intihar olayları konularında bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması

2.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Tekirdağ Milletvekili Metin Akgün'ün, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

4.- İstanbul Milletvekili Dursun Çiçek'in, Suriye ve terör konusundaki son gelişmeler ile tek tip askerlik konusunda bilgi istediklerine ilişkin açıklaması

5.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerin farklı algılanmasından üzüntü duyduğuna ilişkin açıklaması

6.- İzmir Milletvekili Hüseyin Kocabıyık'ın, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

7.- İstanbul Milletvekili Abdullah Başçı'nın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun Londra'da yaptığı açıklamayı kınadığına, güvenlik güçlerine moral verilmesini desteklediğine ve İstanbul'da bulunan Teknopark'ta faaliyet gösteren şirketlerin çalışmaları konusunda brifing verilmesini istediğine ilişkin açıklaması

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Faruk Özlü'nün, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un açıklamasında ifade ettiği konularla ilgili olarak Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığında bilgi isteyeceğine ilişkin açıklaması

IV.- KONU

B) DİĞER KONULAR

1.- SASAD'ın faaliyet alanı ve yönetim kurul üyelerinin çalışma alanlarına ilişkin bilgi verilmesi

V.- SUNUMLAR

1.- SASAD Yönetim Kurulu Başkanı K. Nail Kurt'un, Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneğinin faaliyetleri ve görev alanları hakkında sunumu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 3

11 Şubat 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.13

BAŞKAN: Faruk ÖZLÜ (Düzce)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin ŞAHİN (Bursa)

SÖZCÜ: Murat BAYBATUR (Manisa)

KÂTİP: Metin AKGÜN (Tekirdağ)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli katılımcılar, basınımızın değerli mensupları; toplantı yeter sayımız vardır.

Komisyonun 26'ncı Dönem Birinci Yasama Yılı 7'nci Toplantısını açıyorum.

26'nci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu olarak millî savunma, savunma sanayisi ve teknoloji konularıyla ilgili kurum ve kuruluşlardan brifing alınmasını planlamıştık. Bu brifingler kapsamında daha önce Millî Savunma Bakanlığı ve Savunma Sanayi Müsteşarlığı sunumları gerçekleştirildi. Bugünkü gündemimizde Savunma ve Havaçılık Sanayii İmalatçılar Derneği yer almaktadır.

Derneğimizin değerli yöneticilerine hoş geldiniz diyorum.

Hoş geldiniz.

Derneğin savunma ve havaçılık sanayisiyle ilgili çalışmaları, varsa karşılaştıkları sorunlar ve geleceğe yönelik stratejik kurumsal hedefleri bu brifingin kapsamını oluşturmaktadır. Bildiğiniz gibi güçlü bir ordu için iki ana unsur vardır. Bunlardan birisi eğitilmiş personel, bir diğeri de modern askerî teçhizat. Şimdi, eğitilmiş personel konusu Silahlı Kuvvetlerin kendi konusu, kendi iç konusu ama modern askerî teçhizat hem kamu işiraki şirketlerimizin hem de özel sektörümüzün müştereken gerçekleştirecekleri çalışmalarda ortaya konulacak olan bir husustur. Dolayısıyla bugün modern askerî teçhizat konusunda sorumluluk almış olan, sorumlulukları olan ve geleceğe yönelik de ordumuzun modernizasyonu konusunda faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarımızı dinleyeceğiz, onların görüşlerini alacağız. Son güncel fotoğrafı kendilerinden dinleyeceğiz.

Ben konuyla ilgili olarak sözü Savunma ve Havaçılık Sanayii İmalatçılar Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Nail Kurt'a vermek istiyorum.

Hoş geldiniz Nail Bey.

Buyurun.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkanım, acaba gündeme geçmeden bir iki soru sormamıza izin var mı.

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun efendim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Çok özür dilerim efendim, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Estağfurullah.

II.- AÇIKLAMALAR

1.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, Hükümetin Suriye politikası, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde şehit olan güvenlik görevlileri ve Türk Silahlı Kuvvetlerindeki mobbing ve intihar olayları konularında bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Değerli Başkanım, şimdi, bir iki konuda hem Komisyonumuzun değerli üyelerinin hem de sizin bilgilerinize arz etmek istediğim bir iki şey var.

Birincisi, bu Hükümetin Suriye politikası ve Sayın Cumhurbaşkanının en son bir demeci var “1 Mart tezkeresinin reddiyle Irak'ta düştüğümüz hataya Suriye'de düşmeyeceğiz.” anlamına gelen. Millî Savunma Komisyonu üyeleri olarak tabii, bu demecin ve Hükümetin de son günlerde izlediği politika, örneğin Sayın Başbakanla Sayın Genelkurmay Başkanının Suudi Arabistan ziyaretleri ve bu bağlamda acaba Millî Savunma Komisyonu olarak Hükümet Millî Savunma Bakanından ya da Genelkurmay yetkililerinden bir brifing almamız mümkün müdür, bu konuda bilgilenmemiz mümkün müdür? Yani ne demek istemektedir, bu.

İkinci olarak, acaba... Son üç gün içinde 11 şehit verdik, son altı ayda şehitlerimiz 300'e yaklaştı doğu ve güneydoğuda. Şimdi, aldığımız bilgiler 4 bin civarında yeni polisin doğu ve güneydoğu illerine atandığı ve bunların yirmi günlük bir kampla, yirmi günlük bir eğitimle oraya gönderildiği yolunda haberler alıyoruz. Ne kadar doğrudur değildir bilmiyorum ama bu kadar kısa eğitimli vatan evlatlarının şehir gerillasının hüküm sürdüğü ve ciddi bir şehir savaşının yaşandığı, sokak sokak savaş yaşandığı bölgede acaba bu kadar yüksek oranda şehit verilmesi nasıl, neden olmaktadır? Yani bunun Millî Savunma Komisyonunun ilgi alanına girdiğini düşünüyorum. Bu noktada acaba, bu konuda da bir bilgilenmemiz mümkün müdür? Ya da zıtlınız düşünür müsünüz acaba, Millî Savunma Komisyonundan bir heyetle doğu, güneydoğudaki birlikleri ziyaret edip acaba onlara bir moral takviyesi olabilir mi? İkinci, bilginize sunmak istediğim şey bu.

Üçüncü: Sayın Başkanım, son on yıl yani 2012'den itibaren pek rakamlar verilmiyor ama son on yıl içinde Mart 2015'e kadar Silahlı Kuvvetlerde intihar sayısının şehit sayısını geçtiği bir vaka. On yılda, Mart 2015'e kadarki on yılda yani 2005-2015 arasında,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 4

tabii, son şehitleri hariç tutarak söylüyorum, şehit sayımız 818'ken askerlik görevini yaparken intihar edenlerin sayısının 934 olduğu bilgisi var bende. Yine, son iki buçuk yıl içinde 29 astsubayın intihar ettiği bilgisi var. En son 26 Ocak 2016'da Hakkâri Şemdinli'de Erzurumlu Enes Tatlı ve 13 Ocak 2016'da da İzmir Bergama'da Er Burak Sönmez nöbette tüfikle intihar etmişler.

Şimdi, bu Silahlı Kuvvetlerde mobbing tarzında şikâyetler çok fazla. Örneğin askerlerin yüzde 42'si hakaretten, yüzde 30'u dayaktan, yüzde 28'i orantısız cezalardan falan söz ediyorlar. Bu noktada da -gerçi ben bunu bir önergeyle Millî Savunma Bakanımıza soruyorum ama- biz Millî Savunma Komisyonu olarak acaba askerdeki bu mobbing ve intihar olayları üzerine bir araştırma yapabilir miyiz, bir etkimiz olur mu acaba gerek eğitim gerekse psikolojik destek yönünden?

Son olarak da değerli Millî Savunma Komisyonu üyelerimizle de Cumhuriyet Halk Partisi Millî Savunma Komisyonu üyeleri olarak bir üzüntümüzü paylaşmak istiyorum. Sadece bu bir üzüntü paylaşımı. Biliyorsunuz benim neredeyse on yıl, on beş yıl Türk Tabipleri Birliğinde birlikte çalıştığım çok yakın dostum Füsün Sayek'in kızı şu anda bizim Genel Başkan Yardımcımız ve parti sözcümüz. Rahmetli Füsün'un eşi İskender Sayek de yine benim çok yakın tanıdığım, Hata'yın çok iyi bir ailesinden Süryani bir kardeşimizdir. Yani İskender Süryani'dir, Füsün Sünni Müslüman'dır. Şimdi, bir gazete ki bu gazete Hükümetin kayyum atadığı bir gazete, bu gazetede Selin Hanım'ın vafiz edildiğine dair, Hristiyan olduğuna dair birtakım haberler... Bunlar yani bunu bence Adalet ve Kalkınma Partisi grubunun da, hepimizin, bu ülkede vatandaşların oyuyla milletvekili olarak bu sıralarda bulunma onuruna erişmiş hepimizin hakarete uğradığını düşünüyorum. Çünkü insanların etnik ya da mezhepsel kimlikleri ya da dinsel inançları ya da başka nedenlerle...

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Komisyonla ne alakası var bunun?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Çok alakası var. Şunun için söylüyorum: Ülkemizin bir coğrafyasında vatan evlatları her gün şehit düşerken, ülkemizde Suriye politikası, Kuzey Irak politikası, son olarak PYD eylemleri ve neredeyse Cumhurbaşkanı eliyle Suriye'de bir sınır ötesi hareket planlanmaları gibi gündemde konular var iken ülkemizin ana muhalefet partisi sözcüsünün ailesinin dinsel kimliği üzerinden konu edilebilmesine herhâlde hepimizin karşı çıkması lazım. Bunu sadece bir duygu olarak ifade ediyorum. Tabii ki Komisyonun bugünkü gündemiyle ilgili değil.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Gazetelerde yüzlerce, bütün gün onu haber yapıyor zaten. Yani Sözcü gazetesini açtığınız zaman...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Efendim, Sözcü gazetesi...

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Bir sürü yalan haber var...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – İzin verir misiniz!

Sözcü gazetesiyle adı geçen gazetenin alakası yok. O gazete bizzat Hükümetinizin kayyum atadığı ve denetiminde olan bir gazete. Onun için önemli.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Yani sonuç olarak Millî Savunma Komisyonundayız. Sizin Genel Başkan Yardımcınızla ilgili bir gazete bir haber yaptı diye onu buraya taşımanın manası yok çünkü açın gazeteleri, her gün bir sürü yanlış, yalan haberler var. Bizim şimdi bununla ne alakamız var, Millî Savunma Komisyonunun ne alakası var? Anlatıklarınızın, on dakikadır konuşuyorsunuz, konuşuklarınızın Komisyonla ne alakası var?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Vekilim, çok önemli şunun için çok önemli: Her sözcümüz nedeniyle Sayın Cumhurbaşkanının avukatları önüne gelene hakaret davası açıyor ama...

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Siz de açın, haklıysanız mahkeme gerekeni yapar.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Niye açalım canım, bu benim sorunum değil.

Ben az önce Sayın Başkanın...

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Mediste her gün hakaret ediyorlar Başbakan'a, Cumhurbaşkanına...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – İzin verir misiniz.

Sayın Başkanımızdan izin alarak burada konuştum.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Ne alakası var ya!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sorularımı sordum.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Böyle bir şey var mı!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkan gerekirse cevap verir.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sizin Genel Başkan Yardımcınızın da hakkını biz mi koruyacağız, Komisyon mu koruyacak?

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Benim söylemek istediğim şey buna hepimizin hassasiyet göstermesi gerekliliğidir

Beyefendi.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Benim Cumhurbaşkanımıza, benim Başbakanımıza, benim bakanlarıma bir hassasiyet gösterin, ondan sonra biz de...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım...

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Ama siz her Genel Kurulda sizin her çıkan sözcünüz benim Cumhurbaşkanımıza, benim Genel Başkanımıza, benim bakanlarıma...

BAŞKAN – Arkadaşlar, söz alarak konuşsak daha iyi olmaz mı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 5

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bakın, zaten...

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – ...ben sizin Genel Başkan Yardımcınız Hristiyan mı, Ermeni mi...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Değerli arkadaşım, karşılıklı tartışmayalım ama zaten söylerken, bakın, hata ediyorsunuz “Benim Cumhurbaşkanım.” diyerek. Biz de sizin Cumhurbaşkanınız değil, herkesin Cumhurbaşkanı olması gerektiğini söylüyoruz.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sizin de aynı zamanda.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – O bakımdan yani bunu geçelim. Şimdi burada Sayın Cumhurbaşkanı konu değil. Ben sadece Millî Savunma Komisyonu üyeleri olarak da Sayın Başkanımın izin alarak bir duyguyu ifade etmeye...

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – ...“gerilla” dediniz ya.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ne gerillası? “Şehir gerillası savaşı sürüyor.” dedim.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Şehir gerillası...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – İzin verir misiniz!

Ben ne dediğimi çok iyi biliyorum, ben eski askerim.

Orada hüküm süren savaş yirmi günlük eğitimle gönderdiğiniz çocukların becereceği bir savaş değil, bunu vurgulamak istiyorum.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Sizin vurguladığınız...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben ne söylediğimi çok iyi biliyorum, kimseye “gerilla” demedim ben. Siz PYD’lilere yardıma gitsin diye Barzani peşmergelerine koridor açıp Habur’da davul zurnayla karşıladığınız adamların hesabını verin.

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Bu toplantının meselesi değil bu.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bakın, öyle, kalkıp da bana “gerilla” dedin falan deme. Ben “Bir şehir gerillası savaş huküm sürüyor.” dedim.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Kayıt var orada, kayda bakalım.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Tabii ki bakın, tabii ki bakın.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben orada “Gerilla savaşıyor.” demedim, “Şehir gerillası savaşı...”

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Gidip tutanıklara bakalım.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Beyefendi, tutanağa bakın, ben ne söylediğimi biliyorum “Bir şehir gerillası savaşı sürüyor.” dedim. Öyle değil midir?

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Şehir gerillası savaşı sürmüyor orada, orada PKK’lılarla, teröristlerle...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben de onu söylüyorum, ben de onu söylüyorum.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – “Şehir gerillası” ne demek ya!

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Beyefendi, bu bir askeri terim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım...

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Ya, bırakın askeri terim maskeri terim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hâlâ ne diyor ya.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Orada aslanlar gibi benim poli sim, benim askerim...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben de tam onu söylüyorum.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – ...orada mücadele ediyor.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Beyefendi, ben de tam onu söylüyorum. Bizim aslanlar gibi mücadele eden askerimiz, polisimiz son üç günde 11 şehit verdi. “Acaba Millî Savunma Komisyonu olarak oradaki askerî birlikleri ziyaret edip bir moral takviyesi yapmamız gerekir mi?” diye de sordum.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Siz Suriye’yle, PYD’yle aldınız oradan getirdiniz, bizim önümüze acayip bir çorba koydunuz. Sizin derdiniz oradaki polis, asker...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hakikaten şimdi bu ülkenin neden bu hâlde olduğu meydana, samimi söylüyorum.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Öyle, öyle.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Şu söylediklerimden eğer bu sonucu çıkardıysanız size sadece teessüf ediyorum, gerçekten teessüf ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bozkurt...

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Edin bence teessüf, ben de size teessüf ediyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bu söylediklerimden böyle bir anlam çıkmaz. Sorduğum sorular burada yazılı, bak, önümde duruyor.

BAŞKAN – Sayın Bozkurt, ben not aldım.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Teşekkür ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 6

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Faruk Özlü'nün, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un açıklamasında ifade ettiği konularla ilgili olarak Millî Savunma Başkanlığı ve İçişleri Bakanlığında bilgi isteyeceğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Şimdi, gerçekten bugün, hani sanayicilerimiz burada. Bugün daha çok teknik bir görüşme planlamıştık ama tabii, Millî Savunma Komisyonu üyesi olarak sizin görüşleriniz kayda girdi, tutanaklarda yer alıyor. Ben bunlarla ilgili de hem Savunma Bakanlığı hem İçişleri Bakanlığıyla görüşeceğim. Yani Komisyonumuza bu konuda bilgi verilmesi konusunda.

Bu geçen toplantıda gündeme gelmişti, Türkiye'deki askerlik sistemi, dünü, bugünü, geleceği konusunda Savunma Bakanlığına yazı yazdık, talep ettik. Hazırlık yapıyorlar. Komisyonumuza Türkiye'deki askerlik sisteminin dünü, bugünü, geleceği konusunda bize bir sunum yapacaklar. Sunuma geldikleri zaman Savunma Bakanlığımız bu intihar konularını da kendilerine sorarız. Geçen yasama döneminde sanıyorum, bu konu tekrar gündeme gelmiş fakat yasama yılı bittiği için sunum yapılamamış aldığım bilgilere göre. Dolayısıyla bu askerlik sistemiyle ilgili sunuma geldiği zaman Millî Savunma Bakanlığı intihar vakalarını da orada sorarız, hatta önden soru göndeririz, hazırlıklı gelirler. O toplantıda bunları Bakanlık yetkilileriyle konuşuruz.

Şimdi, başka söz isteyen arkadaşımız varsa... Ama şey olmasın, hani satışma, şey doğurmasın yani. Cevap hakkı doğurmadan...

Kamil Bey, buyurun.

II.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Yani tabii, böyle, bu tür spekülasyonlara vesile olmadan ben gerçekten Mustafa Bey'in isteyerek söylemediği kanaatindeyim. Bir terminolojik sıkıntı var, o terminolojik sıkıntı kayıtlara geçtiği için... Biliyorum, söylemeyecek durumdasınız ya da kastınız o değildi ama...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bakın, orada...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Bir müsaade edin, ben bir dil açısından...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ama bakın, orada arkadaşımız... Yani bunu istismar etmenin bir anlamı yok.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ama ben neyi söyleyeceğimi daha söylemedim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Orada hakikaten bir şehir gerillası savaşı hüküm sürüyor. Nedeni de şu: Sokak sokak, hendek hendek askerimiz, polisimiz o hendeği temizlemeye çalışıyor. Öbür tarafta da PKK'nın...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Efendim biz "savaş" kelimesine bile Mediste karşı çıkarken siz ısrarla, hâlâ daha askeri terminoloji...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hâlâ daha onu söylüyorum tabii, hâlâ daha onu söylüyorum tabii çünkü bu bir terim. Yani orada elbette PKK bir terör örgütüdür, Türk ordusu da orada o terör örgütünü bölgeden temizlemeye çalışıyor. Bunun aksini söyleyen yok. Ama oradaki olayın adı budur, onu söylüyorum.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Müsaade ederseniz, ben de diyorum ki kontekste bakarak, şu kontekste sizin bu askeri terminolojiyi kullanmanız birilerinin ekmeğine yağ sürmektir, açık konuşuyorum.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hiç sürmez, hiç sürmez.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Şimdi bakın, onların yaptığı terör. Uykudaki bebeği katleden bir insana "gerilla" ya da daha da yumuşatır ileride... Çünkü bu süreçtir. "Terörist" en şiddetlisidir, "gerilla" yumuşatılmışıdır, "özgürlük savaşçıları"na doğru gider mesela, Allah korusun.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Tutanaklara bakın, ben orada savaşan teröriste "gerilla" demedim. Bunu da asla demem, hiç alakası yok.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Savaşın adı da "gerilla savaşı" değil efendim, orada millî mücadele veriliyor, orada bir beka... İşte, Sayın Başbakan da ifade etti ya, maalesef "Beka sorunu." diyoruz. Yani orada artık Türkiye Cumhuriyeti devletinin neredeyse varlık yokluğu tartışılan bir durum söz konusu. Burada bizim Mediste "savaş" kelimesine dahi itiraz ettiğimizde... Ortada bir savaş yok, karşımızda gerçekten tamamen terörist birtakım teknikleri kullanan bir yapı var.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Hain var ya karşımızda.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Değerli arkadaşım, senin buna "savaş" deyip dememen sonucu değiştirmez. Üç günde 11 şehit vermişiz. Benim Akşehir ilçemde bir polisimiz, özel harekât polisimiz, dün Seydişehir'de bir bordo bereli yüzbaşımız şehit olmuş, 11 şehit vermişiz iki günde, altı ayda verdiğimiz şehit 300'e ulaşmış, buna "savaş" da desen, ne dersin de. Sonuçta bir terörist örgüt ve maalesef bu terörist örgüt üç yıl boyunca o bölgeye silah yağarken tutmuş...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ne dersin de olur mu? Ne dersin de olur mu? Dersen onlar gibi olursun Sayın Milletvekili.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Hiç öyle olmam ben. Ben ne dediğimi biliyorum.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Öyle olursun, aynı söyleme girer.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Siz ne diyecekseniz deyin, ben ne söylediğimi biliyorum. Ben kendi terminolojime hâkimim.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ben kayıtlara geçmesi açısından, en azından, biriniz bir şey ifade ettiniz. Gerçekten katılıyorum, ileride bizi bizden sonraki kuşaklar baktığında bu kriptolar, bu konuşmalar çözülecek, konuşulacak. Yani, biz kayıtlara geçmesi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 7

açısından söylüyoruz. Burada söylemlerimize dikkat edeceğiz, terminolojiye dikkat edeceğiz. Efendim “Onlar zaten iyi bir mutfaktan geliyorlar; kır savaşı, gerilla savaşı, kent savaşı, kent gerillası” falan, bunlar çok ısındırılmış şeylerdir. Biz net bir şekilde “Ortada illegal bir yapı vardır, bunun adı da teröristtir, yaptıkları da terörizmdir. Bunu şehirde de yapsa, dağda da yapsa, bayırda da yapsa, evi de bombalasa, mağaraya da girse teröristtir, yaptığı iş de terördür.” diye ben naçizane söyledim size.

BAŞKAN – Sayın Aydın, çok teşekkür ediyorum.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Başka?

Buyurun.

3.- *Tekirdağ Milletvekili Metin Akgün'ün, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

METİN AKGÜN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, çok değerli tedarikçi arkadaşlarım, değerli milletvekillerim; tabii, günün bu saatinde amacımız Millî Savunma Bakanlığına tedarikçi firmaların bir brifingidir. Aslında bizim burada bugün millî savunma deyince topyekûn bir yumruk olmamız gerekir. Ben tabii ki suçlamayla söylemeyeceğim ama değerli milletvekilim ilk “gerilla”yla başladı - bunu absorbe eder bizim arkadaşımız- ben bu “gerilla” yerine yıllardan beri PKK terörünün o bölgeden temizlenmesi için bizim Türk ordusunun –sizler de ordunun içinde görev yaptınız- Türk polisinin ama bir aylık eğitimi ama üç aylık eğitimi... Biz de 1979 yılında askerlik yaptık, bugün belki askerliği unuttuk ama bu ülkenin bir tek PKK'dan bile temizlenmesi için bugün Millî Savunma Bakanlığı bize görev verse biz yine de görevimizin başına gider, görevimizi ifa ederiz. O yüzden ki bu toplantıların ülke için, millet için, vatan için güzel sohbetlerle geçmesini temenni ediyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Dursun Bey, buyurun.

4.- *İstanbul Milletvekili Dursun Çiçek'in, Suriye ve terör konusundaki son gelişmeler ile tek tip askerlik konusunda bilgi istediklerine ilişkin açıklaması*

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Herkesi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

İki temel konu var: Tabii, birisi bu tartıştığımız Suriye ve terör konusundaki son gelişmeler ve geleceğe yönelik planlamalar. Diğeri de -her gün onlarca mail alıyoruz- askerlik konusunda, tek tip askerlik konusunda Komisyonun bir bilgilendirme ihtiyacı olduğunu hissediyoruz, bu konuda yazılı talebimizi de size ilettik.

Bunu bir kez daha vurgulamak istiyorum.

BAŞKAN – Dursun Bey, Bakanlığa yazı gönderdik, Bakanlık hazırlık yapıyor. İnşallah bir sonraki toplantıda Bakanlıktan bu konuda brifing alacağız, hazırlık yapıyorlar.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) - Suriye ve terör konusu da sıcak bir konu.

BAŞKAN – O yeni gündeme geldi, Sayın Bozkurt gündeme getirdi. Onu da ben Bakanlıkla konuşacağım, onu da burada görüşeceğiz inşallah.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkan, bir şeyi düzeltmeme izin verin.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

5.- *Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerin farklı algılanmasından üzüntü duyduğuna ilişkin açıklaması*

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Son olarak konuşan değerli üyemiz de yine “gerilla” lafını kullandı. Bakın, ısrarla söylüyorum. 3 soru zatalinize yönelttim, bir de izninizle bir duygumu paylaşmak istedim. Duygumu paylaştığım konu Sayın Selin Sayek Böke'ye yönelik haber, onu geçiyorum. Ama, bakın, söylediklerimi gayet iyi biliyorum. Birincisi, Hükümetimizin Suriye politikası ve Sayın Cumhurbaşkanının son demeci bağlamında acaba Suriye'yle bir savaşa gidilme durumu mu var? Bu konuda Genelkurmaydan ya da Millî Savunma Bakanlığından brifing alalım, bu birinci sorumdu.

İkinci konu, Millî Savunma Komisyonu üyeleri olarak son on günde 11 şehit verdiğimiz ve 4 bine yakın yeni polisin atandığı Doğu, Güneydoğu Bölgesi'nde bu polislerin yirmi günlük eğitimle gönderildiği oysa orada bir şehir gerillası savaşının hüküm sürdüğü. Bunu bir terim olarak kullandım, asla orada kimseye “gerilla” demedim, bunu şiddetle reddediyorum, bir. İkincisi, PKK, PYD elbette bir terör örgütüdür tıpkı IŞİD gibi. Hiçbir terör örgütünü de “sinirli çocuklar” ya da işte çözüm sürecinde asker, polisin elini, kolunu bağlayarak Diyarbakır'ın göbeğinde garnizonda bayrağımız indirilirken sessiz kalarak üstesinden gelemeyiz. Az önce sayın üyenin söylediği gibi, teröristle ancak savaşılır. Elbette keşke elinden silahı bırakmayan terör örgütüyle Oslo'da, Kandil'de, İmralı'da pazarlıklara oturulmasaydı. Dolayısıyla, ben ne söylediğimi biliyorum. Asla ve katiyen o bölgede askerimize silah çekmiş kimseye ben gerilla falan demem, terörist teröristtir. Kullandığım sadece bir askeri terminolojidir. Onun için bunu hassasiyetle belirtiyorum. Çok üzülürüm böyle algılanırsa.

Teşekkür ediyorum.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Başkanım, son bir şey...

BAŞKAN – Buyurun Hüseyin Bey.

6.- *İzmir Milletvekili Hüseyin Kocabiyik'in, Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 8

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Biliyorum uzattık ama tutanaklara girdiği için Hüsnü Bey de ayrıntılara çok dikkat eden, kıymetli bir milletvekilimiz ama burada şu ayrıntıları da bilmek lazım. Bu Sayek Böke meselesinde, bu hanımefendinin dinî inancıyla, etnik kökeniyle ilgili ilk yazan The Economist dergisidir, ilk orada yazıldı ve bu dergi, sicili çok bozuk bir dergidir. Geçen günlerde Aziz Sancar Hocamız biliyorsunuz Nobel almıştı. Aziz Sancar Hocamıza gitti bu dergi, “Siz Arap’mışsınız, etnik kökeninizi niye gizliyorsunuz?” gibi laflar etti, cevabını da aldı “Ben Türk oğlu Türküm.” dedi ve bunlara dönüp dedi ki: “Bunlar öyle tiplerdir ki bu İngilizler, kendilerinde bin türlü insan yaşar ama sözünü ettiği zaman hiç hoşlanmazlar fakat gelir herkesin kökenini araştırırlar.” Hüsnü Bey, eleştirilecekse önce bu The Economist eleştirilir, bu bir.

İkincisi, bizim partimizde Hristiyan milletvekili var, Ortodoks milletvekili var ve bu olay olduğu zaman –benim “tweet”lerime de bakabilirsiniz- bütün AK PARTİ’liler tepki göstermiştir. Yani burada AK PARTİ’nin suçlanacağı falan hiçbir şey yok.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Ben AK PARTİ’yi falan suçlamadım. Hayır, “Adalet ve Kalkınma Partisi de dâhil topyekûn bizim bu olaya karşı çıkmamız gerekir.” dedim. Dolayısıyla...

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Tabii, doğru, biz karşı çıktık, hatta şunu söyleyeyim: Cumhuriyet Halk Partililer biraz şaşkınlığa uğradı fakat biz karşı çıktık yani, ne diyeceklerini pek bilemediler.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – The Economist’i de biliyorum ama asıl önemli olan benim burada, bu nedenle... Haber yapan gazete, Hükümetimizin el koyduğu ve kayyum atadığı gazete. O nedenle...

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Bakın, o ilişkiyi kurmanız da doğru değil, biliyor musunuz? O duygunuzdaki samimiyeti örseler o ilişkiyi kurarsanız. Burada önemli olan bu hanımefendiye dönük saldırganlıktır.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Saldırganlık önemli Sayın Kocabıyık, aynı şeyi söylüyorum ama orada yani az önce arkadaşımız Sözcü gazetesiinden örnek verdi veya efendim Cumhuriyet ya da Yeni Şafak ya da başkası olabilir ama Hükümetin el koyduğu ve kayyum atadığı bir gazetede haber yapıldığı için önemli. Çünkü Hükümet o zaman engelleyebilir.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Sayın Milletvekilim, bakın, sizin sahip çıktığınız birtakım insanlar -bu konuyu konuşacaksak çok derinleşir- cilt cilt kitaplar yazdı eski Cumhurbaşkanı’nın etnik kökeniyle ilgili. O zaman çıkıp hiçbir şey demediniz, alkışladınız onları yani bu konulara hiç...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – O zaman bakın, ben o dönem milletvekili falan değildim, bu bir. İkincisi “Sizin sahip çıktığınız insanlar.” diye burada bu konulara girmeyelim isterseniz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, isterseniz...

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Ben sözü Başkanımıza arz ediyorum ve şeyi mize geçebiliriz herhâlde.

BAŞKAN – Çok çok teşekkür ediyorum.

7.- *İstanbul Milletvekili Abdullah Başçı’nın, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun Londra’da yaptığı açıklamayı kınadığına, güvenlik güçlerine moral verilmesini desteklediğine ve İstanbul’da bulunan Teknopark’ta faaliyet gösteren şirketlerin çalışmalarını konusunda brifing verilmesini istediğine ilişkin açıklaması*

ABDULLAH BAŞÇI (İstanbul) – Çok kısa bir şey de ben söyleyeceğim Sayın Başkanım çok özür dileyerek, kısa söyleyeceğim ben.

BAŞKAN – Ama efendim, lütfen, bitirelim tartışmayı.

ABDULLAH BAŞÇI (İstanbul) – Özellikle, İngiltere’nin başkenti Londra’da Sayın Sezgin Tanrıkulu’nun “PYD bir terör örgütü değildir.” açıklamasını burada kınıyorum. Çok yanlış bir açıklamaydı, Gürsel Tekin Bey de yanlarındaydı.

Diğer bir konu, güvenlik güçlerimizi ziyaret edip moral verme, Sayın Hüsnü Bey’in görüşüne aynen katılıyorum. Hatta daha da ileri giderek, aslında şehitlerimize ve gazilerimize ilgili bir kampanya yapıp onlara bankalarda hesaplar açıp bir yardım kampanyasıyla en azından destek verilmesiyle ilgili bir çalışma yapılmasını burada gündeme getirmek istiyorum. Çünkü, evet Mehmetçik Vakfı’ımız var gerekli yardımları yapıyor ama biz de en azından halkın duyarlılığını burada yansıtmamız lazım diye düşünüyorum. Bunu da düşünmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Diğer bir konu, biliyorsunuz İstanbul Sabiha Gökçen Havaalanına yakın bir yerde Teknopark diye bir yer var. Orada kümeleşme yani sahra adı altında şirketlerimiz kuruldu ve yoğun bir çalışmaları var. Sayın Başkanımıza da bunu ilettim, onların brifing vermeleriyle ilgili veya onları ziyaret etmemizle ilgili bir çalışma yapabiliriz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok çok teşekkür ediyorum.

IV.- KONU

B) DİĞER KONULAR

1.- *SASAD’ın faaliyet alanı ve yönetim kurul üyelerinin çalışma alanlarına ilişkin bilgi verilmesi*

BAŞKAN – Efendim, müsaade ederseniz konuya gelelim ve sunuma geçelim.

Buyurun Sayın Kurt.

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Teşekkür ediyorum.

Savunma ve Havacılık İmalatçılar Derneği olarak öncelikle Sayın Başkanımıza, sayın üyelerimize çok teşekkür ediyoruz. Her ne kadar biraz kısalmış olsa da bize ayırdığınız vakit bizim için çok değerli.

BAŞKAN – Nail Bey, kendinizi ve arkadaşlarınızı tanıtabilir misiniz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 9

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Tabii. Nail Kurt, Savunma ve Havaçılık Sanayicileri Derneğinin bu yıl için Yönetim Kurulu Başkanlığını yapıyorum. FNSS Savunma Sistemleri Anonim Şirketine sekiz yıldır Genel Müdür ve CEO'luk görevini yapıyorum. Ayrıca, yaklaşık otuz yıldır da sektörde çalışıyorum.

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ AZİZ SİPAHİ – İsmim Aziz Sipahi, SASAD, Savunma ve Havaçılık Sanayii İmalatçılar Derneği Yönetim Kurulu üyesiyim. ISH ve Vestel Savunma Şirketlerinin Genel Müdürlüğünü yürütmekteyim.

BAŞKAN – FNSS eski Amerikan FMC ve Nurol Holdingin ortaklaşa kurduğu bir şirkettir. Ortaklık şu anda yüzde 51-49 ve Türkiye'de yaklaşık 2.500 zırhlı aracı üretilip Silahlı Kuvvetlere teslim etmiştir. Bugün gördüğümüz, hem terörle mücadelede hem de piyadenin naklinde kullanılmakta olan araçları üreten firmadır. İhracat başarıları vardır, Cumhuriyet tarihinde tek kalemde en büyük savunma sanayi ihracatını gerçekleştiren firmadır.

Nail Bey, biraz bunları söylemenizi beklerdim.

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – FNSS özelinde konuşmayacaktım ama Suudi Arabistan'a hâlen daha devam etmekle birlikte 1 milyar doların üzerinde satışımız oldu. Malezya'ya yine hâlen devam etmekle birlikte 1 milyar doların üzerinde satışımız oldu. Çok yakın zamanda yine önemli bir Orta Doğu ülkesiyle yarım milyar dolar düzeyinde bir çok önemli sözleşme imzaladık. Son altı yıldır –bunu biraz şikâyet olarak da söyleyebilirim- yüzde 90 ihracat gidiyoruz. İçerideki ihalelerde inşallah önümüzdeki dönem daha büyük pay almayı ümit ediyoruz.

BAŞKAN – Yan sanayiden de biraz bahsederseniz.

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Yine, Türkiye'nin ilk sistem ihracatı olarak niteleyeceğim 1998 yılında Birleşik Arap Emirliklerine bir paket ZMA sattık. Bu arada, herhangi bir dönemde en az 400-450-500 bazen 600'lere varan sayıda yan sanayiyle de çalışıyoruz. Biz durduğumuzda Ostim duruyor bir anlamda.

Satış anlamında baktığımızda da adam başı satışta -ki SASAD ortalamaları 160-170 bin dolar civarındadır- 400 bin dolar civarı satışımız var. Bu ne kadar yan sanayiyle iş paylaştığımızın da bir göstergesi diye düşünüyorum. Bunu daha da geliştirmek üzere çalışmalarımızı yapıyoruz.

Firma özelinde çok fazla konuşma niyetim yoktu ama teşekkür ederim fırsatı verdiğiniz için. Bir yıllık, aslında Savunma Sanayicileri Derneğinin Yönetim Kurulu kararı gereği ve tabii genel kurulun da onayıyla birer yıllık süreyle Başkanlık görevini devralıyoruz. Ben de nisan ayındaki genel kurulumuzda bir arkadaşımıza devredeceğim görevi ama yönetim kurulu olarak genelde her sektörü kapsayan bir 13 kişilik yönetim kurulu yapımız var.

Arkadaşlarımızın tanıtımına devam edelim, özür dilerim.

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT DURAL – Altay Grubu Başkanım, Türkiye'nin ilk savunma yazılım ihracatını yapan gruptur. Mayın temizleme ve yazılım işindeyiz.

Teşekkür ederim.

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ KENAN IŞIK – Sayın Başkan, değerli üyeler; öncelikle teşekkür ediyoruz.

Savronik firmasının Yönetim Kurul Başkanlığını yürütüyorum. Firmamız Savronik otuz yıllık bir firma. Savunma Sanayii Müsteşarlığıyla aynı zamanda kurulmuş ve sermayesinin tamamı millî ve yerli olan, tamamıyla teknolojiye odaklı, ülkemizde yerli sektörlerde savunma sanayisi ve ulaştırma sektöründe ürün ve hizmetle ilgilenen bir firma. Bu kapsamda çalışmalarımız devam ediyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Eskişehir'de olduğunuzu da söylerseniz.

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ KENAN IŞIK – Eskişehir'de yerleşmiş, Eskişehir'de tesislerimiz var. Onun dışında, yurt dışında da çalışmalarımız devam ediyor. Özellikle ulaştırma sektöründe çalışıyoruz, savunma sanayisinde geliştirdiğimiz ürünleri de ulaştırma sektöründe kara yolları ve demir yollarına da geliştirerek teslim etmiş bir firmayız.

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ MUSTAFA İHSAN KIZILTAŞ – Herkese merhaba. ODTÜ TEKNOKENT Genel Müdürüyüm, ODTÜ TEKNOKENT Türkiye'nin ilk en büyük teknokenti ve ben de Savunma Sanayicileri Derneğinde teknokent savunma teknolojileri kümelenmesini temsilen yer alıyorum.

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ AZİZ SİPAHİ – Ben çok kısa, firma hakkında bilgi verebilir miyim Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Evet, buyurun.

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ AZİZ SİPAHİ – Şimdi, bizim 2 tane şirketimiz var: Bir tanesi, Zorlu Grubunun tamamen şirketi olan Vestel Savunma Sanayi AŞ, diğer şirketimiz de Aydın Yazılım ve Elektronik Sanayi, AYESAŞ şirketi. AYESAŞ yine Zorlu Grubuyla küçük ortak olan bir Amerikan şirketi, L-3 Communications'ın bir ortaklığıdır. AYESAŞ tarafında sistem şirketi olarak hem komuta kontrol "avionics" yazılım ve elektronik üretim yapmaktayız ve üretimimizin büyük bir çoğunluğunu da Amerika'daki büyük üreticilere Lockheed Martin, Boeing, Sikorsky gibi büyük üreticilere yapmaktayız. Vestel Savunma tarafında ise ana konumuz insansız hava araçları. Maalesef bugünlerde çok güncel bir konu. Gerçi teknoloji olarak insansız hava araçlarında geldiğimiz nokta Türkiye için bir övünç kaynağı ama bugünlerde bu kadar gündemde olması tabii biraz talihsizlik. Ancak şu anda Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da fiilen bizim uçaklarımız en azından katkı sağlamak için görev yapmakta. Bundan da istemesek de gurur duyuyoruz.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkürler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 10

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ HALUK BULUCU – Efendim ben Haluk Bulucu, huzurunuzda bulunmaktan şeref duyuyorum. FNSS’te yirmi beş yıldır çeşitli pozisyonlarda görev yaptım. Aynı zamanda Türkiye Odalar Birliği Savunma Sanayii Medisi Başkan Yardımcısıyım. Brüksel’de konuşlu Avrupa Uzay ve Havacılık Savunma Ajansında Türkiye temsilcisi olarak bulunmaktayım.

Teşekkür ederim.

SASAD GENEL SEKRETERİ HÜSEYİN BAYSAK – Efendim günaydın. İsmim Hüseyin Baysak, Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneğinin Genel Sekreteriyim. Bu görevimden önce ROKETSAN Anonim Şirketinin Genel Müdürü ve CEO’su olarak dokuz yıl hizmet yaptım. Şu anda, savunma ve havacılık sanayisinde görevime devam ediyorum. Sektörde kırk dört yıllık hizmetim var.

Teşekkür ederim.

SASAD KURUL ÜYESİ BÜLENT E. BEYOĞLU – Ben de FNSS firmasında görev yapıyorum. Aynı zamanda SASAD Strateji Kurulunda görev yapıyorum. Bundan önceki dönemde de Faruk Bey’le birlikte on beş yıl kadar Savunma Sanayii Müsteşarlığında mesai yapma fırsatı bulmuştum.

Teşekkür ederim.

III.- SUNUMLAR

1.- SASAD Yönetim Kurulu Başkanı K. Nail Kurt’un, Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneğinin faaliyetleri ve görev alanları hakkında sunumu

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Evet, diğer yönetim kurulu arkadaşlarımız var. TAI, TEI, ASELSAN, ROKETSAN, Makine Kimya, onlar adına ve 183 üyemiz ve sektörde çalışan yaklaşık 30 bin üyemiz adına tekrar size saygılarımızı ve teşekkürlerimizi sunuyoruz. Değerli basın mensubu arkadaşlarımıza da hoş geldiniz diyoruz.

Efendim, bizim ana görevimiz savunma ve havacılık sanayisinin gelişimine ve güçlenmesine katkıda bulunmak; bu yönde yapılacak her türlü işte sektör ile devlet arasında bir ara yüz görevi yapmak. Bir derneğiz, tabii ki genel kurulumuz var. Seçimle iş başına gelen bir yönetim kurulumuz var. Buna bağlı denetleme kurulu, disiplin kurulumuz, hukuk danışmanımız ve muhasebemiz var. Genel Sekreterliğimiz dar bir kadroyla, fedakârca çalışıyor. Fakat böyle bir dernek altında çok fazla büyümenin, bu kadar şirket varken ortada çok fazla bir verimliliğini görmediğimiz için kendi şirketlerimizden oluşan ve Genel Sekreterliğimiz koordinesinde çalışan gruplar oluşturduk, alt çalışma gruplarımız ki Avrupa’da örnekler de böyle çalışır. Bu bağlamda, iki ana sektörel komitemiz var: Havacılık ve uzay, savunma ve güvenlik olarak ayrılıyor. Yine, diğer uzmanlık alan komitelerimizde strateji, ekonomik ve yasal uygulamalar, AR-GE ve teknoloji, tedarik zinciri yönetimi ve KOBİ’ler, standartlar ve kalite ve son olarak da ihracat ve tanıtım. Yine, ihracat kısmı da beş yıl önce kurulan Türkiye İhracatçılar Medisi altında Savunma Sanayii İhracatçılar Birliğindeydi. Hem çoğumuz yönetim kurulu üyesiyiz, beraber ve efektif bir şekilde çalışmaya gayret ediyoruz.

Yine, bu sunumda vereceğim veriler ve sonuçlar, öneriler, yine bu kurullarımızın ortak aklıyla ortaya çıkmış. Tabii ki yönetim kurulu süzgecinden geçmiş bilgiler ve öneriler olacaktır.

BAŞKAN – Nail Bey, orada bir ASD var, ASD’yi açar mısınız?

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Özür dilerim, orayı unuttum.

ASD, SASAD gibi derneklerin Avrupa’da birleşmiş hâli. Biz tabii ASD üyesiyiz. Oradaki gelişmelerden, sektör haberlerinden haberdar olmak için içinde yer alıyoruz. ASD bir dernekler bütünü, federasyon diyeceğim. Açılımı, Avrupa Savunma Birlikleri gibi.

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ AZİZ SİPAHİ – Efendim, ben isterseniz konuyu açayım. Aslında Aerospace Security and Defence’in kısaltılmışı, İngilizce olarak. Avrupa’daki havacılık, -sivil ve askerî havacılık dâhil- güvenlik ve savunma alanında – uzay da dâhil olmak üzere- faaliyet gösteren imalatçıların oluşturduğu, bizim gibi dernekler veya büyük şirketler. Bunlar Thal es olabilir, BAE Systems olabilir, Airbus olabilir, bunun gibi şirketlerin üye olduğu, yaklaşık 27 ülke derneğinin, imalatçılar derneğinin ve 17 firmanın üye olduğu bir dernek. Avrupa Birliği ile savunma, havacılık ve “security” konusunda yakın ilişkiler kurarak Avrupa Komisyonu’nda ve parlamentosunda bu konuda alınacak olan kararların yönlendirilmesinde hizmet veren bir yer.

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Biz de bu oluşumun içinde bulunmak adına yüklü bir miktarda üyelik parası verip buradaki gelişmeleri takip ediyoruz. Yavaş yavaş da aktif olmaya başlıyoruz diyebilirim.

Evet, yönetim kurulu üyelerimizden bahsettik, burada olmayan arkadaşlarımızla birlikte, ekip böyle. Demin Koç Grubunu unuttum hem Serdar Bey hem Kudret Bey olarak Koç Grubu da yönetim kurulumuzda. Nisan itibarıyla yönetim kurulumuzda bir değişme beklenebilir, genel kurulun kararıdır ama her sektörden önemli firmaların temsilcilerini yine almaya çalışacağız, prensip olarak, temsilen.

Evet, son beş yıllık üye durumumuzu anlatmak istiyorum. Beş yıl önce 131’ken bugün 183’e çıktık. 180 civarında belki de 200’e biraz yaklaşmış stabil kalma ihtimalimiz çok fazla. Bu arada çünkü sektörde çok daha fazla bir büyüme beklenmiyor. Biraz sonra rakamları anlattığımda da nedenini göreceğiz. Sayı olarak daha aşağılarda artış olabilir ama üst ana yüklenici pozisyonundaki şirketlerde çok fazla artış beklemiyoruz.

BAŞKAN – Nail Bey, THY Technic üye oldu mu, Turkish Technic?

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Olmadı. Onu yapacağız çünkü rakamları ciddi etkileyecek şeyi var, sivil havacılık tarafında.

Başvuruları da mı yok, gelmedi mi daha?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 11

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ KENAN IŞIK – Kendileriyle görüşüyoruz, şu anda başvuruyu tam yapmadılar ama sıcak bakıyorlar, başvuru yapacaklar.

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – İhracatçılar Birliğiyle karşılaştığımda yaklaşık 300 civarı bir üye vardır. Aradaki fark yanıltıcı olabilir fakat sivil şirket olup veya ticari şirket olup savunmada herhangi bir ufak ihracat o GTİP'lerden yapsa bile üye olarak giriyor. Onun için orada sayı çok fazladır. Bir de çok sayıda tabanca, tüfek, bunların işte tetiğini, kabzasını yapan firmalar, orada hepsi ihracatçı konumunda. Bizde üyelik masraflarına çok fazla da katılmamak adına üye olmuyorlar. Ama şunu diyebilirim, bu 183 üyemizi, şu anda satışların yüzde 99'a yakınına karşılayan yani sanayiye tamamen temsil eden 183 şirket olarak adlandırmak yanlış olmaz.

Evet, sektör olarak baktığımızda savunma sanayimizin yapısı Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketleri ağırlıklıdır, satış anlamında da sayı anlamında da, çalışan sayısı anlamında da. Bunlar bildiğiniz gibi TAİ, TEİ, ASELSAN, HAVELSAN, ROKETSAN çok bilinenler. Bir de daha az bilinenler, daha küçük şirketler, işte ESDAŞ, EHSİM, ASPILSAN, İŞBİR gibi. Bu tamamen vakfın ve vakfın üstündeki mütevellî heyetinin kontrolünde ki Bakanımız başında zannediyorum. Değil mi Faruk Bey?

BAŞKAN – Evet.

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Bunun dışında, KİT'ler var, enstitüler var, KİT bazında Makina Kimya Endüstrisi Kurumunu sayabiliriz. Enstitüler olarak ki teknoloji anlamında çok önemlidir. SAGE, TÜBİTAK, BİLGEM gibi kuruluşları sayabiliriz. Üniversiteleri de devreye alıyoruz. Aslında burada belki üye olmasalar da üniversitelerin son yıllarda ciddi bir katılımı var sanayiye. Çeşitli araştırmacı yetiştirme programları SAYP adı altında, işte SAN-TEZ gibi diğer Sanayi Bakanlığının desteklediği programlar altında savunma sanayinin üniversitelerle ilgili iş birliğinde çok ciddi artış var ki bu Batı'da çok örneklerini gördüğümüz ve yararlı, faydalı, olmazsa olmaz bir iş birliği. Burada daha fazla bir gelişme ve katılım bekliyoruz. İnşallah bunu daha da fazla geliştireceğiz. Özel şirketlere geldiğimizde, bunlar yine kara, deniz, elektronik ve yazılım alanında faaliyet gösteriyorlar. İşte İzmir'de BMC şirketimiz, FNSS bahsettik, Nurol Makine var, OTOKAR, Alp Havaçılık, Baykar Makine, Kale Havaçılık ve diğer şirketler. Deniz kısmına baktığımızda, ADİK, DEARSAN, İstanbul Tersanesi, RMK, SELAH, Yonca-Onuk gibi şirketlerimiz var. Önemli şirketlerimiz önemli işler yapıyorlar. Aydın Yazılım, Insoft, Koç Sistem ve SDT gibi yazılım ağırlıklı elektronik işi de yapan şirketlerimiz var. 2014 Dünya Savunma Sanayi İlk 100 Listesi'nde 2 şirketimiz var. 2015'te bunun yine hemen hemen aynı kalacağını varsayıyoruz ki, bu listeye baktığımızda 450 milyon dolar ve üstü -yarım milyar diyelim- şirketler genelde ilk 100'de oluyorlar. ASELSAN, yaklaşık 1,1 milyar dolarla 73'üncü, TAİ'de 850 milyon dolarla 89'uncu 2014 rakamlarıyla. 2015'in hemen hemen bu civarlarda olması beklenir.

Şimdi, ürünler bazında baktığımızda ulaşılan seviye kara sistemlerinden başlarsak, bildiğiniz gibi, hepimizin duyduğu gibi Altay muharebe tankı, Savunma Sanayii Müsteşarlığının liderliğinde yine bir geliştirme projesi olarak ele alındı ve yaklaşık yedi yıl önce imzalandı. Tank ortaya çıktı, şu anda kalifikasyon testlerinin son aşamalarına gelindi. Bu yıl içinde veya önümüzdeki yıl başında seri üretime geçmesi, bunun sözleşmeye bağlanması beklenir. Taktik tekerlekli araçlar konusunda, yine, resmini gördüğünüz 8x8 -ki bu FNSS'in Pars aracıdır- 6x6, yine aşağıda resmi görülen Kirpi 4x4, bunların diğer versiyonları şu anda iç güvenlikte kullanılmak üzere işte OTOKAR'ın Kobra 2'si, Nurol Makine'nin Ejder Yalçın araçları çok ciddi korumalı araçlardır. Yani, son dönemde olan olaylara karşı çok fazla geliştirilmiş ürünlerdir. Yerli imkânlarla bunlar tasarlanıp üretilebiliyor. Burada alt sistem bazında eksiklerimiz var, biraz sonra onlara değineceğiz. Yine, deniz platformlarında BİLGEM -millî korvet, ilk millî harp gemimizdir- yine yerli imkânlarla tasarlandı, üretildi. Yeni tip karakol botu ki 57 metredir, DEARSAN tarafından yapıldı. Yonca-Onuk'un yaptığı çok kabiliyetli, daha küçük kompozit sahil muhafaza tekneleri var. Bunlara ilave olarak yeni ihale aşamasında LPD, "havuzlu çıkarma gemisi" olarak adlandırılan çok gelişmiş bir nevi basit uçak gemisi olarak da adlandırılabilir, yine yerli imkânlarla tasarlanmak ve üretilmek üzere ihale safhasında Savunma Sanayii Müsteşarlığında.

Havaçılık ve uzaya baktığımızda, hepimizin malumu ANKA yine yerli imkânlarla geliştirildi. Atak helikopterleri yabancı iş birliğiyle ama lisans bağımlılığı olmadan çok düşük derecede diyebileceğim şekilde yine TAİ tarafından yapıldı, ilk üretimler yavaş yavaş teslim edilmeye başlanıyor zannediyorum.

Hürkuş, yine gurur duyacağımız bir eğitim uçağı. O da yine yerli imkânlarla tasarlandı. Bunların hepsinde alt sistem bazında çeşitli soruların olabilir, dışa bağımlılık söz konusudur. Bunun için bir alt seviyeye inip yine ileride önerilerimizde göreceğimiz gibi daha küçük, daha vasıflı, daha derinine ama o ürün bazında, işte motor üreten, transmisyon üreten, silahı kendi üretebilen gibi şirketleri OEM'lerin yani ana yüklenicilerin altındaki derinlemesine teknolojik bağlamda kabiliyeti olan şirketlere de ihtiyacımız bulunuyor. Tabii, bunların her birinin bir anda olması imkânsız. Özellikle, son on-on beş yılda savunma sanayimizde ciddi anlamda ilerlemeler kaydedildi, yeterli olmadığını, daha çok şey yapmamız gerektiğini biliyoruz ama geldiğimiz noktaya baktığımızda da dünyanın sayılı firmalarıyla, ülkeleriyle de ara ara boy ölçüşecek düzeye geldiğimizi de söylemek mümkündür.

Bunun dışında, yine -çok teknolojik olacak- GÖKTÜRK-3 SAR uydusu TUSAŞ, ASELSAN, TÜBİTAK iş birliğiyle ortaya çıkartıldı. ATAK helikopterinden bahsettim. Son dönemde yine çok iddialı bir proje gündeme geldi ve bunun ilk safha geliştirme projesinin ihalesi verildi; FX yani millî savaş uçağı şeyidir. Yirmi sene, otuz sene sürebilir ama başlamazsak hiçbir zaman bitmeyecek. Onun için yine çok cesur bir kararla, Savunma Sanayii Müsteşarlığının cesur bir kararıyla TAİ işin içine alınacak şekilde bir yabancı teknoloji sağlayıcı firmayla anlaşıldı, bunun başlangıç aşamasına geçiliyor. Yine, millî bölgesel jet -yine gazetelerde görüyoruz- savunma sanayisinin çok içinde olmadığı bir şekilde -ama Savunma Sanayii Müsteşarlığı içindeydi zannediyorum, TAİ neresinde tam olarak, biz de pek anlamış değiliz- bunun da bir başlangıcı yapıldı diyebileceğim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 12

Bunun ötesinde, roket, füze, mühimmat alanında yine ROKETSAN liderliğinde önemli işler yapılıyor. TÜBİTAK'ın başını çektiği, sonra üretim olarak ROKETSAN'a geçen SOM (Stand Off Mühimmat) millî seyir füzesi çok önemli bir üründür; havadan, karaya, denize mühimmatlar yapılıyor. Yine, TÜBİTAK SAGE'de millî hassas güdüm kiti, kanatlı güdüm kiti ortaya çıkartıldı. ROKETSAN tarafından uzun menzilli, orta menzilli füzeler UMTAS, OMTAS, bunlar ortaya çıkartılmak üzere; orta menzilli bitmek üzere, uzun menzillinin çalışmaları devam ediyor. ROKETSAN'ın Cirit'i daha kısa menzilli, özel amaçlı bir füzedir. O, üretimde, ciddi ihracatları yapıldı Birleşik Arap Emirlikleri'ne. Bunun yanında işte, yine, millî piyade tüfeği... Demin dediğim gibi silah alanında biraz bir zafiyetimiz var, geride kaldık. Bu füzeleri yaparken millî piyade tüfeğinin yerli olduğunu söylemek çok anlamlı olmayabilir ama buna da şükür diyoruz. Makine Kimya ve Kalekalıp birlikte millî piyade tüfeğini ortaya çıkardılar. Simülatörler yine HAVELSAN tarafından yapılıyor, bunlar teknolojik seviyesi yüksek ürünler, ihraç ediliyor, ihracat başarılarımız var. Yine, ASELSAN, METEKSAN tarafından radar yapılıyor, teknolojik seviyesi üstün ürünler; "MİLDAR, SERDAR, ASKARAD" türü isimlendiriliyor. ASELSAN tarafından yine hava platformu için elektrooptik keşif gözetleme ve hedefleme sistemleri, yine yüksek teknoloji ürünler yapılıyor ve yine muhtelif elektrooptik ürünler -sayamayacağım kadar- kara kuvvetlerimiz, deniz, hava kuvvetlerimizin, iç güvenlik birimlerimizin ihtiyacı çerçevesinde tasarlanabilir üretiliyor yerli olarak. Bunların hepsinde bazı kalemlerin -yine tekrar ediyorum- ithal edilebildiğini bilmemiz lazım. Yüzde 100 dünyada her şeyi kendi üreten Çin ve Amerika'dan başka -Rusya bile bu konuda zorluk yaşıyor- bir ülke olmadığını söylemek yanlış olmayacaktır, Sayın Başkanım da teyit edecektir. Bunun ne kadar ekonomik olup olmadığına bakmadan, kritik teknolojilerdeki -ileride değişeceğim- fizibiliteye bakmadan tasarıma ve üretime de başlamamız lazım. Bunu da SASAD olarak Savunma Sanayii Müsteşarlığımızın da tam görüş birliğiyle söyleyebiliriz ama "Her şeyi yurt içinde yapacağız." demek bizim ülke olarak başa çıkabileceğimiz bir şey değil bütçelerimiz de göz önüne alındığında. Bunun yerine şöyle bir şey önerilebilir: Bizim de başka ülkelerin bize mahkûm olacağı özel teknolojileri, özel malzemeleri ortaya koyacak çalışmalar yapmamız lazım. Bunun yolu da tabii ki AR-GE'den geçiyor, uzun yıllar çok yüksek paralar harcamaktan geçiyor.

Savunma sanayimizin seviyesinden bahsederken biraz ihracattan da bahsetmek lazım. Yine demin şirketi anlatırken bahsettim, bu 8x8 PARS araçları Malezya ve Orta Doğu'da önemli başarılar elde etti, çok önemli sözleşmeler kazandı. Yine, Türk Silahlı Kuvvetlerine vermiş olduğumuz zırhlı muharebe araçları ZMA'lar ve türevleri Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Malezya'ya ihraç edildi. OTOKAR'ın Kobra'sı başta Cezayir, Gürcistan olmak üzere çok sayıda Orta Doğu, Türki cumhuriyetleri ve Afrika ülkelerine ihraç edildi. BMC'nin ürettiği Kirpi Tunus ve Katar'a satıldı. Pakistan'a, bildiğim kadarıyla Malezya da dâhil çeşitli sahil muhafaza tekneleri, botları sattık. Türkmenistan'a -MİLGEM'le ilgili bir anlaşma oldu mu bilmiyorum ama- eğitim karakol botu yapılıyor. Birleşik Arap Emirlikleri'ne ASELSAN'ın SARP kuleleri satıldı, aynı zamanda Cirit füze sistemlerinin ROKETSAN tarafından ciddi anlamda satışı gerçekleştirildi.

Şimdi, bunlar genel bilgiler savunma sanayimiz ve ürünlerimiz hakkında. Dünyanın neresindeyiz? İlgili rakamlar var burada. Öncelikle biz ne kadar para harcıyoruz, bir oradan bahsetmek lazım. Türkiye olarak savunma bütçemiz -ki bunun içinde satın almalar ve sanayimizin büyüklüğünden yine biraz sonra bahsedeceğim- ihracatlar dâhil 5 milyar dolar seviyesinde. Bunlar bütün savunma bütçemizi -sizler tabii daha iyi biliyorsunuz- içeren rakamlar. 2009, 2010, ve 2014'e kadar gelen süreçte 15 milyar doları çok fazla geçememiştir. Bunun anlamı nedir? Toplam gelirimize baktığımızda ülke olarak bunun yaklaşık yüzde 1,8-1,9'unda geiyoruz, 2'nin altına düşmüşüz. Burada biraz sonra yine göstereceğim, NATO'nun "2'nin altına düşmeyin." tavsiyesi var. Dünya ortalamaları - demin Başkanım da bir ayak üstü konuştuk- 2,5-2,6; hatta 2,7 civarında seyrediyor. Bunlar çok hassas rakamlar da değil, belli kuruluşların yayınladığı rakamlar, bir artı-eksi payı vermek lazım ama büyük oranda nispet olarak doğru bilgiyi veriyor. Bizim 2015 rakamları daha açıklanmadı, tahminimiz rakam anlamında bir düşüş gösterebilir çünkü doların yükselmesi bunu daha düşük seviyelerde gösterebilir ama tabii Hükümetimizin açıklayacağı bir konudur, biz burada bir yorum yapmadık fakat oran olarak yine 1,80-1,90'larda kalacağımızı söyleyebiliriz yani bunun üzerine şu anda çıkmıyoruz, çıkamıyoruz.

BAŞKAN - Yani 2'nin altında, artmadıysa.

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT - 2'nin altında, biraz sonra göreceğiz.

İthalat ve ihracat sıralamasındaki yerlerimize baktığımızda, dünyadaki ihracatta sıralamamız giderek yükseliyor. Grafik ters olduğu için düşüş gösteriyor olmakla birlikte 30' unculuklardan 17'nciliklere yükseldik. Bu arada ithalatımız da sabit kalıyor gibi; 8, 10, 12 derken, 11, yine 7'lerde kalmışız 2014 itibarıyla. Burada, bu, olumlu haber, ara kapanıyor yani dönemsel olarak bu ithalatların aynı ihracatla karşılanması söz konusu değil. İthalat devamlı bir iki sene erkenden gelir ama yıl bazında bu aranın kapanıyor olması Türkiye için iyi haber, inşallah ara kapanacak, çok daha da ters bir şekilde makasa gireriz diye düşünüyoruz. İhracat hedeflerimiz yüksek, yine konuşacağız, onlar tutturulursa bu kolaylıkla olabilecek bir durum.

Şimdi, savunma harcamalarında neredeyiz? Bu çok ilgi çekici bir grafik. Dünya toplamında savunma harcamaları 1,75 trilyon dolar, bunun neredeyse yarısını Amerika yapıyor. Amerika'nın biraz sonra oransal grafiklerinde düşüş göreceğiz zaten ama adamlar zaten 650 milyar dolarda, uzak ara çok fazla. Biz hep Rusya, İngiltere, Fransa'ya bakarken Suudi Arabistan ve Çin'i de bir ekleyelim dedim arkadaşlarıma, ilginç rakamlar çıktı. Şimdi, Rusya'nın ciddi yükselişi var bizi ilgilendirdiği kadarıyla. Biz 15-17 milyar dolardan bahsediyoruz -ki 2015'te düşüş de görebiliriz- Rusya'nın 84 milyar dolar, İngiltere'nin, Fransa'nın, sırasıyla 66, 52 milyar dolar ve bunların savunma ihtiyaçlarına az çok doymuş ülkeler olduğunu varsayarsak yani bu sabit harcamayla seviyelerini tutturuyorlar, bir seviyeden bir seviyeye sıçramak gibi, bizim gibi bir amaçları yok, ona rağmen bütçeleri bu mertebede. Suudi Arabistan hem silahlı kuvvetler büyüklüğü olarak hem de nüfus büyüklüğü olarak... Hepimiz biliyoruz, hani 20 milyon civarı nüfusu var, silahlı kuvvetlerinin Suudi Arabistan yüz ölçümünün büyüklüğü göz önüne de alındığında görece nüfusa göre büyük olduğu söylenebilir ama

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 13

bizimle kıyaslanacak büyüklüklerde değil. Suudi Arabistan geçen sene 67 milyar dolar harcamış, bu çok çarpıcı bir rakam. Çin'e baktığımızda tamamen korkutucu bir tablo ortaya çıkıyor yani bu hızla giderlerse Amerika'ya yaklaşabilirler, dört beş sene bu ivmeyle gitsinler, Amerika'yı geçebilirler bile. Bu baş edilebilir bir büyüme midir, o ayrı bir konu ama şu an itibarıyla gerçek, 200 milyar dolar mertebesine gelmiş durumda Çin, dünyanın geri kalanı için ürkütücü bir tablo diye düşünmemek elde değil. Bu veriler yine NATO'nun, SIPRI'nin -bu konuda araştırmalar yapan bir kuruluş- verilerine dayanıyor, tabii, bizim rakamlarımız bizim Maliye Bakanlığının bütçe verilerine dayanıyor.

Şimdi, yüzde olarak baktığımızda toplam millî gelire oranları da enteresan. Suudi Arabistan'da demin söylediğim rakamın inanılmaz oranı ortaya çıkıyor. Yüzde 10'ler seviyesinde savunmasına para harcayan dünyada tek ülke diyebilirim. Onun dışında daha makul, yüzde 5'lerin altına iniyor ama Amerika'nın bir düşüşü gözüküyor, bu yine yanıltıcı olmasın, 600-650 milyar dolarlardan bahsediyoruz. Rusya'nın 80 milyar doları yükselişte yani Rusya'nın bu ivmeyle 90-100'lere çıkabileceği gerçeğini biliyor olmamız lazım. Bizi çok fazla ilgilendirmesi gerektiğini düşünüyoruz. Yine, aşağıya indiğimizde, Yunanistan bizden çok daha yüksek oran olarak, yüzde 2,5'larda. Türkiye olarak hemen hemen savunma bütçemizin toplam bütçemize oranına baktığımız zaman en aşağılardaki çizgi Türkiye'nin çizgisi yani bunun hepimiz adına çok önemli ve uyarıcı bir veri olduğunu yine düşünmemek elde değil.

Bütün bunların içinde savunma sanayimizin, üreticilerimizin bütçesi nedir diye baktığımızda bir yükselme var fakat son iki yılda da stabilize 5 milyar dolar civarında olduğunu söylemek doğru olur. Bunun artıp artmaması tamamen bizlerin, Hükümetimizin, devletimizin elinde, bütçemizin ne kadar artacağıyla ilgili bir konu ama artmazsa buralarda duracağız. Bu 5 milyar doların yaklaşık yine 1,8 milyar doları -2015 açıklandığında diyelim ki 2 olsun- ihracat ve ihracat dış satış gelirlerinden oluşuyor, aradaki farkı biraz sonra yine anlatacağım. İç pazar büyüklüğümüz hani birbirimize satışları da göz önüne alırsak 2,5 ila 3 milyar dolar civarında, sektörün -hemen hemen toplayın- bütün büyüklüğü bu. Yani bunca başarı, bunca büyük, önemli şirket, toplamda 2,5 milyar doları paylaşıyoruz. İhracata yönelmek var, evet, ihracatla birlikte de işte topu topu 5 milyar doları paylaşıyoruz ki görece olarak yine dünyada baktığımız ve hatta yarıştığımız ülkelere baktığımızda sanayi olarak çok fazla fark var, çok düşüğüz demek yine yanlış olmayacaktır.

Yine biraz sonra bahsedeceğim, ihracat...

BAŞKAN – Nail Bey, bu seneki beklentiniz ne kadar?

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – 5 civarı olacağız, 5,5 olursak çok seviniriz diye düşünüyorum.

Rakamları topluyoruz, yine o civarda oluruz diye düşünüyorum, bir sürpriz beklemiyoruz açıkçası.

BAŞKAN – İhracat da aynı seviyede mi?

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – İhracatta o civarda, düşme olabilir yani ihracatçılar birliğinden, geçen senenin rakamlarından biraz aşağıda seyrediyoruz toplamda. Bu, Birleşik Arap Emirlikleri, Orta Doğu satışlarında bir düşüş var, 1,8'i tutturursak iyidir yine orada da. Ben yeni bir şey yapmazsak bu seviyeleri çok fazla kolaylıkla aşamayız, dönemsel bir şeyler olur ama böyle bir zıplama olmayacaktır. Bu zıplamanın yolunu da biraz sonra konuşacağız, birtakım özel önlemler almaktan geçiyor.

Şimdi, ciro içinde ihracattan aslında bahsettim. Yine, resmî rakamlar -ki bunlar İhracatçılar Meclisinin Ekonomi Bakanlığından aldığı rakamlar- 1,65 milyon dolar, 2014. Bunun içinde ithalat -ki sevindirici haber, demin grafiği gösterdim- hemen hemen sabit, ithalat burada çok fazla oynamıyor. Toplam ciroda bir sıçrama olursa inşallah daha düşük düzeyde ama bir artış oransal olarak daha düşük olması beklenir ama ithalatta da bir artış beklenir. AR-GE harcamalarımız 1 milyar doların altında, bunun dökümüne geleceğiz. Burada önemli bir uyarı var hepimize, burada geri kalma lüksümüz yok ülke olarak, onu ayrıca ele alacağız.

Yurt dışı satış gelirlerimiz var, bunun ihracattan farkı şu: Biz yurt dışında iş yapıyoruz, dövizimizi de içeri getiriyoruz fakat bunu klasik anlamda bir ihracat olarak gümrük çıkış beyannamesiyle çıkartmıyoruz. HAVELSAN gidip dışarıda bir yazılım işi yaptığında bu ihracat gözükmeyebiliyor, GTİP numarası yok veya FNSS Suudi Arabistan'daki bir şirketin de satışlarını yapıp onun parasını Türkiye'ye getirdiğinde bu ihracat gözükmüyor. Bu, Ekonomi Bakanlığıyla konuştuğumuz bir konu, aradaki farkın Türkiye'ye haksızlık olduğunu düşünüyoruz açıkçası yani klasik anlamda ihracat artık günümüz global ekonomisinde tek başına yeterli kalmıyor. Ülkelerin başka ülkelerde yatırım yaptığı, ticaret yaptığı, fabrikalar kurduğu bir ortamda klasik anlamdaki ihracat bize tek başına bütün uluslararası ticareti tanımlamıyor.

Yine FNSS'ten bir örnek vereceğim müsaadenizle. 2015 yılı ciromuz yaklaşık 300 milyon dolar civarı çıkacak, TİM'de gözüken ihracat rakamımız 165 milyon dolar ve yerli faturamız yok. Sırf FNSS'ten 100 küsur milyon dolar kaçak gözükmüyor. Kaçak derken, yurt dışında iş yapmışım, parayı Türkiye'ye getirmişim, Maliye Bakanlığı bunu satış olarak kabul ediyor, üzerinden vergimi veriyorum, Ekonomi Bakanlığı bunu ihracat kabul etmiyor. Bu, Ekonomi Bakanlığıyla yine İhracatçılar Birliği olarak konuştuğumuz bir konu, global ekonomiye uygun tanımları mutlaka getirmemiz lazım, arada burada görülen fark da bu tanım farkından geliyor. Biz SASAD olarak ikisini de takip ediyoruz yani tutup ihracatımız 1,85 dersek Ekonomi Bakanlığıyla ters düşmüş olacağız, ona oradaki gelen rakamı veriyoruz, diğer rakamı da yurt dışı satış gelirleri olarak tanımlıyoruz, aradan kaçmasın diye, gözden kaçmasın diye.

Kişî başî cirolardan demin bahsettim. Yaklaşık 31 bin kişî istihdam ediliyor, bunu da -tabii çok hassas- bilmek kolay değil ama beyanlardan ortaya çıkardığımız yaklaşık kişî başî ciromuz 163 bin dolar, satışımız. Bu dünya ortalamaları yine savunma sektöründe 200-250 bin dolarlara ulaşıyor, burada biraz verimliliğe ihtiyacımız var. Şöyle bir gerçeği ortaya koyarsak askerî fabrikalarda da yer yer 20 bine düşen, bazen 30 binlere kadar çıkabilen bir istihdam var ve bu cironun içinde askerî fabrikalarla ilgili bir tahminimiz de var, 5 milyar doların içinde. Askerî fabrikalarda çalışan sayısını buraya koyarsak bu rakam çok düşer. Biz bunu şimdilik katmıyoruz ama katarsak rakam çok hoş bir rakam hâline dönmeyecek. Satış olarak da gerçek rakamlar oradan gelmiyor, tabii, ürettikleri değer satışa

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 14

yansıyıyor olabilir, orada da yanıltıcı bir şey olmasın diye makul bir rakamı 5 milyar doların içine ekliyoruz ama çalışan sayısını burada dikkate almadık açıkçası.

Şimdi, bu toplam cironun alt sektörler kırımını olarak baktığımızda elektrik elektronik en yüksek seviyede gözüküyor ASELSAN liderliğinde, yine, yaklaşık 1,5 milyar dolarlık bir ciro var. Havaçılık ve Uzayda 1,2 milyar dolarlık bir ciro var, bunun artması beklenir, TAİ'nin özgün sistemlerinin ve satışlarının devreye girmesiyle ciddi anlamda artması beklenir. Kara araçlarında yaklaşık yarım milyar dolarlık, 500 milyon dolarlık bir şeyimiz var. Yine, 2014 itibarıyla denizde 300 milyon dolar, bilişimde 220 milyon dolar ve diğer askerî fabrikaları da buna dâhil ettiğimizde -tabii yüzlerce firmadan bahsediyoruz- belki binlerce KOBİ'leri de kattığımızda yaklaşık 1,5 milyar dolar toplam da orada var, sektör bazında kırımımız bu.

Şimdi, yurt dışı satışlarımızın kırımına baktığımızda, Amerika ve Avrupa var, ki bunlar yüzde 90, belki de yüzde 95 diyeceğim, TAİ ve TEİ'nin Airbus ve Boeing'e yaptığı satışlardır, bir anlamda offset sözleşmeleri çerçevesinde parça bazında, komponent bazında yapılan satışlardır, rakam olarak çok önemlidir, en az bu seviyede kalması, inşallah artması beklenir ama sistem satışları değildir. Diğer satışlarımız aslında sistem satışlarıdır; ASELSAN'ın, FNSS'in, OTOKAR'ın, ROKETSAN'ın bitmiş ürün satışlarıdır, bunlar da Asya, Orta Doğu ve Afrika'da yoğunlaşır. Bu bitmiş ürün satışlarının Avrupa ve Amerika'ya yönelmesi çok zordur çünkü Avrupa ve Amerika haklı ve doğru stratejilerle kendi şirketlerini kullanırlar, yurt dışına bu konuda bağımlılık söz konusu değildir, parça bazlı bağımlılıklarda da birbirlerinden alıp işi hallederler. Dolayısıyla, bizim o pazarlara ana ürün bazında girmemiz gerçekten zordur ama uğraşmıyor değiliz. Sanayi olarak bu tarafından da uğraşyoruz ama bizim için önemli olan Güney Amerika'dan başlar, Afrika kesinlikle ama en önemlisi Orta Doğu müthiş bir pazardır ve onun için politik ilişkilerimizin çok çok önemli olduğu bir yerdir ve tabii ki Asya, Türki cumhuriyetler bizim için çok önemli. Hâlen daha kuzeyin etkisi olmakla birlikte buralara zaman içinde mutlaka giriyor olmamız lazım, ufak tefek satışlarımız var ama çok kayda değer değil. Yine, FNSS öncülüğünde Malezya, Endonezya önemli pazarlar hâline gelebilirler. Malezya gelmiştir, Endonezya inşallah gelecektir. O bölümde Filipinler'i de dâhil eden, işte, Tayvan, Tayland gibi ülkeler var, bu ülkelerle de çok fazla uğraşyoruz ama pazar anlamında baktığımızda Endonezya çok ön plana çıkıyor.

Bundan sonra, yurt dışı satışlardaki artış vurgulamak adına bu grafiği koyduk. Yaklaşık yıllık ortalama bileşik hesapta artış yüzde 16, bu cidden çok güzel bir artış, böyle devam ederse ne kadar güzel diyeceğim fakat 2023 ihracat hedefimiz 25 milyar dolar olarak konduğu için bunu yakalamak için yaklaşık yüzde 16'ya değil, yıllık yüzde 30'la gitmemiz lazım. Bunun ne kadar zor olduğunu yine biraz sonra anlatmaya çalışacağım. Son yıldaki artış da -2013-2014- yine çok güzel, 18 gözüküyor ama dediğim gibi 2015 değerlerini görünce biraz moralimiz bozulabilir, en iyi ihtimal 1,8 seviyesinde kalacağız diye düşünüyorum. İthalat verileri... Yine, bu da sevindirici, cirodaki az da olsa artışa, ihracattaki az da olsa artışa rağmen ithalatta bir sabitleme gözüküyor, 1,35-1,4'lerde. Bu da iyi haber; yurt içi payımızın, yerli katkımızın arttığına bir göstergesi. Alt sektör olarak baktığımızda ithalatta en büyük kalemler Havaçılık ve Uzaydan ve elektrik elektronikten geliyor. Bunlar yüksek teknoloji olduğu için bu da beklenir, görece ciroları da zaten yüksek demin gördüğünüz gibi, onun için ithalattaki payları da yüksek.

Şimdi, burada ne var en yüksek, hangi komponent, hangi alt sistemden geliyor? Sektör olarak üniversiteler Savunma Sanayii Müsteşarlığımızın liderliğinde Sanayi Bakanlığımızın da katılımıyla teknolojik olarak biz nereden en fazla parayı dışarı ödüyoruz, bunların üzerinde çalışıp onların yatırımının Türkiye'de yapılması lazım. Bu, üretim yatırımı olmadığı için, hani altyapı ve mühendislik tasarım kabiliyeti olduğu için çok uzun süreler alır. Yani herhangi bir konuda bir altyapı yatırıma başlarsak, bir üniversiteden başladık diyelim, bunun minimum beş -ki iyimser konuşuyorum- yani ortalamada on yıllara varan bir getiri süresi olur ama yapmazsak hiçbir zaman olmayacak. Onun için bir sürü şeye de bir an önce başlamamız gerektiği de başka bir hakikat.

Önemli bir veri, AR-GE harcamalarımız sektör olarak. Bunun temel AR-GE dediğimiz yani en baz anlamda teknoloji geliştirme için harcanan kısmı 153 milyon dolar, ürün geliştirme yani ana üreticilerin ürün bazında... İşte, ortaya bir araç çıkartıyoruz diyelim, bir uçak çıkartıyoruz, bu ürün geliştirmeye harcadığımız para 773 milyon dolar. Bu oran aslında çok doğru bir oran çünkü bizim üreticiler, sanayiciler olarak ürün geliştirmeye odaklanmamız lazım. Aşağıda teknoloji geliştirme, malzeme teknolojileri olabilir, değişik teknolojiler olabilir, bunların TÜBİTAK, üniversiteler ve diğer teknoloji kurumları sayesinde ortaya çıkması lazım ve yukarıya doğru sanayiye desteklemesi lazım ki biz de bu teknolojileri kullanıp bunları bir ürüne dönüştürelim. Ne mutlu bir inovasyona dönüştürüp de tabii para da kazanabilirsek ama sanayinin en temel AR-GE'ye girip de üniversitelerin ve TÜBİTAK'ın görevini üstlenmesi çok mümkün gözüküyor, dünyada da zaten böyle bir örneği çok fazla yok.

Şimdi, toplam rakamlara ve gidişata baktığımızda öz kaynaktan bir artış var yani şirketlerimiz ürün geliştirme veya AR-GE'nin genel anlamda önemini çok fazla kavramış ve bunu artırıyorlar kendi bütçelerinden, kendi ceplerinden. Devlet kaynağı olarak bu rakamların hemen hemen 2 katı civarında para harcanıyor olmakla birlikte artışta bir durma var, hatta bir düşüş var diye gözüküyor, bunu bir tehlike olarak görüyoruz. Bunun devlet kaynağında aynı oranda artması gerektiğini düşünülüyor. Toplama da yansıyor, toplamda yine 2013-2014 arası bir düşüş gözüküyor, buna lüksümüz yok açıkçası ülke olarak. Burada ne yapılabilir diye baktığımızda yine neler yapılabileceği rakamsal olarak belli. Türkiye -yaklaşık son on yıl diyeceğim- 2'ye katlanmış durumda AR-GE harcamalarını, bu muhteşem bir şey ve bütün yetkililere, devletimize, Hükümetimize teşekkür ediyoruz yani bir şeyin farkındayız demek ki ve para ayırıyoruz ki yüzde 100 artış var. Fakat nereden gelmişiz? Yüzde yarımdan yüzde 1'e gelmişiz, kesinlikle yeterli değil. Sağ taraftaki tabloda gördüğümüz gibi Türkiye şu anda yüzde 1,01'de, yine millî gelire oranlıyorum. Güney Kore 4,29'da, Almanya 2,84'te, ABD 2,74'te, Çin 2,05'te. Bir de bu ülkelerin büyüklüklerini göz önüne aldığımızda harcanan paraya bakarsak Türkiye 8 milyar dolar harcamış toplamda, Güney Kore 73 milyar dolar harcamış, Almanya 98 milyar dolar harcamış, ABD 430 küsur milyar dolar, Çin 345

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 15

milyar dolar ve biz teknolojik anlamda bu ülkelerle aramızdaki farkı kapatmayı hedefleyen bir ülkeyiz. Dolayısıyla, artık bu rakamlar çok açık, hani buradan bir şey demeyeceğim, mutlaka ve mutlaka ülkemizde AR-GE yatırımlarının, harcamalarının artması lazım. Kısıtlı imkânlarımızın çok fazla farkındayız ülke olarak ama bunu yapmazsak hiçbir zaman bu kısıtlı imkânlarımızı daha da artırıp daha iyi bir duruma gelemeyeceğiz. Yani belki orta gelir tuzağı diyeceğimiz rakamlardan –çok sık kullanıldığı için söylüyorum- bir üst seviyeye atmanın bir yolu AR-GE yatırımlarından geçiyor, teknoloji üretmekten geçiyor. Savunma sanayisinde her ne kadar teknoloji üretsek, AR-GE'ye yatırdığımız para oransal olarak geri kalan sektörlerden çok yüksek olsa da yine o da yeterli değil. Bunları mutlaka bir şekilde ülke olarak artırmamız kaçınılmaz.

Şimdi, yine, ihracat hedefimize gelirsek bu tabii TİM'in liderliğinde yine Hükümetimizin önderliğinde de bir şey başlatıldı yaklaşık üç sene önce. Biz de kendi içimizde toplandık yine Savunma Sanayisi Müsteşarlığımızın liderliğinde. Bir top çalışması, toplantı çalışması sonrası 25 milyar dolarlık bir ihracat hedefi çıktı. Çok güzel yani hedefin ne kadar yüksek olursa olsun bizim için sakıncası yok, o hedefe doğru koşarsınız ama burada sektör büyüklüğünü göz önüne almadan bir ihracat hedefi koyduğumuzda da bunun ne kadar gerçekçi olduğunu da tartışmamız lazım. Yani ona ulaşabiliriz ama sadece ihracat yaparak mı uğraşabiliriz yoksa başka şekilde sektörü büyüterek mi ulaşırsınız, bunu çok iyi hesaplamamız lazım. Yıllık şu sağ taraftaki grafik biraz karışık gelebilir ama savunma ve havacılıkta yıllık 2023'e kadar ihracatımızı yüzde 35 büyütmemiz lazım her yıl ki 25 milyar dolara ulaşalım, bu mümkün değil yani böyle bir şey olması mümkün değil mevcut şartlarda. Niye? Çünkü iç pazar, demin de anlattığım gibi, 2,5-3 milyar dolar büyüklüğünde. 2,5-3 milyar büyüklüğünde bir iç pazarın 25 milyar dolar ihracat doğurması şu demek: "Ey komşu ülkeler, dost ülkeler; biz savunma sanayimizi burada tutuyoruz. Gelin, siz 10 katı büyütün lütfen." Kimse bunu yapmaz. Dolayısıyla biz iç pazarı büyütmeden -ki ordumuzun, Silahlı Kuvvetlerimizin bu ihtiyaçları vardır- burayı büyütmeden ihracatta da bu rakamlara ulaşmamız biraz zor gözüküyor maalesef. Acı ama gerçek, bunu söylemek durumundayız. Hiçbir 1'e 10 iç pazar, ihracat pazarı oranı gerçekçi değil, bir yıl yakalasanız sürdürülebilir değildir. Dolayısıyla iç pazarı mutlaka büyütmemiz lazım. Bunun yolu da bütçemizi arttırmaktan geçiyor.

Yine, ilk 100'e 5 firma sokma gibi bir hedefimiz var, bu gerçekleştirilebilir, daha fazla da olabilir. Yani bunun olmayacak bir tarafı yok. En az 3 dünya markası ürün diyoruz. İnşallah 2023'te en az 10 tane de görebiliriz. Yani bu yönde, biz kendi ürünlerimizi çıkarmaya devam ettikçe dünya markası ürün hâline de geleceklerine fazlasıyla inanıyoruz. Ama dediğimiz gibi, 25 milyar dolar ihracatı bu mevcut gidişatta yakalamak, maalesef, imkânsıza yakın gözüküyor.

Şimdi, biraz bağlıyorum, uzattım kusuru da bakmayın ama tehditlerimiz neler, yani savunma sanayimizin üzerindeki tehditler neler? Burada, şu andaki mevzuat sadece kendi ihtiyaçlarımızı ürün bazında geliştirmeyi öngörüyor. Dost ülkelerin ihtiyaçlarına yönelik ürün geliştirmenin de desteklenmesi lazım. Bunun ihracat olarak geri döneceğinin bilincinde olmamız lazım. Tabii, tehdit anlamında, mevzuat eksiklikleri olarak bunları sıralıyorum. İhracat-kredi mekanizmasını hâlen kuramadık. Yani bir savunma ihracatı-kredi mekanizması kurulması lazım. Bunun Batı ülkelerinde çok fazla örneği var, çok fazla ön alıyorlar.

BAŞKAN – Nail Bey, bu teklifler biraz tehditkâr teklifler gibi anlıyoruz.

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Evet. Yani mevcut mevzuat eksiklikleri... "Bizim üzerimizde tehdit nelerdir?" diyorum. Biraz sonra bunları da toparlayan bir şeyimiz var ama evet, öyle algılamakta fayda var. Teşekkür ederim.

Devletten devlete satış mekanizmasını kurmamız lazım. Biz ticari olarak, firma olarak bir ülkeye mal satarken bir Batı ülkesi geliyor, direkt "Biz size devlet olarak bunu satıyoruz." diyor. Tabii, devlet garantisi çok ayrı bir şey. Bir anda üç adım önünüze geçmiş oluyor. Bu modelleri mutlaka kurmamız lazım.

Askerî fabrikalar şu anda çok fazla ticari kullanıma uygun değil, çok fazla kapasite yatıyor, çok değerli bir kapasite var. Mevcut projeler de artık yeni üretim olarak, hâliyle oralara gitmiyor. Bunların kullanıma açılması, daha verimli şekilde sanayinin çalışmasına yol açabilecektir. Bu da aslında dediğiniz gibi bir fırsat ama şu andaki mevzuat buna izin vermiyor.

Savunma harcamalarındaki yatay seyir... Ki hani, "Düşüş bile görebiliriz." dedik. Ülke olarak bunu biz tehdit olarak görüyoruz, yani sanayinin büyümesinde bir tehdit olarak algılıyoruz.

İç pazar... Yine, buna bağlı olarak da tabii, iç pazarın da küçüklüğü. Yani 2,5 milyar dolarlık bir iç pazar bizi dünyada çok fazla yere götürmeyecektir. İhtiyaç olduğunu biliyoruz. Yani Silahlı Kuvvetlerimizin çok çok daha fazla ihtiyacı var, bunu biliyoruz, bütçe kısıtlamaları nedeniyle böyle gidildiğinin de farkındayız.

Rekabeti çok fazla arttırmaya yönelmemek lazım. Bunun yerine, sınırlı sayıda şirketin liberal şekilde değil ama devlet kontrolünde, maliyetlerini kontrole alarak kontrol etmemizde fayda var. Sırf rekabet olsun diye yeni yeni firmalar geldiğinde sadece çok daha küçük, az kabiliyetli firma yaratmış olacağız. Savunma Sanayi Müsteşarlığımız bunun çok fazla farkında, o yönde stratejiler geliştiriyor ama politik açıdan da sizlerin desteğini bekliyoruz. Bu yöndeki bir artış hiçbir zaman ülkeye fayda olarak geri dönmeyecek, onu vurgulamak istiyorum.

Uluslararası ilişkiler çok büyük fırsat olabilir ama kötüleştiği anda çok büyük tehdit olabilir. Çok önemli artı ve eksi örnekleri var. Burada girmeyeyim.

Kurumlar arası koordinasyon şu anda biraz aksayabiliyor. AR-GE daireleri, işte Savunma Sanayi Müsteşarlığında var, Millî Savunma Bakanlığında var, işte, TÜBİTAK işin içinde. Koordinasyonun artırılabilmesine yönelik bir şeyimiz var. Şu anda ayrı ayrı davranılabiliyor. Bunu da bir eksiklik olarak görüyoruz.

Ürün geliştirmede standart mal alımı sözleşmeleri uygulanıyor. Bu bir tehlike. Yani ürün geliştirme, AR-GE, standart mal alımı sözleşmesiyle yürümeli. Bu teknik bir konu, biliyorum ama ne zor şartlarda Türkiye'de ürün geliştirildiğini de sizlerin bilmeye hakkınız var diye düşünüyorum. Ürün geliştirme, dünyada başarı oranı yüzde 30'larda, 40'lardadır. Amerika'nın harcadığı paranın

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 16

yüzde 70'i ürüne dönüşmeyebilir. Bir şirket elini taşın altına koyup bu işleri yapıyorsa "Niye geciktin? Niye yüzde 100 performansı sağlayamadın?" diye cezalandırmak yerine bir sonrası için ne yapılması gerek, onu konuşması lazım. Mal alımı gibi olmamalı ürün geliştirme sözleşmeleri. Bu yönde Millî Savunma Bakanlığıyla, Savunma Sanayi Müsteşarlığıyla görüşüyoruz. Farkındalar ama tabii, devletin de kendini koruması lazım. Bu konuda iyileştirmeler inşallah yakın zamanda yapılacaktır.

Proje iptalleri, proje sözleşmeye bağlama sürecindeki gecikmeler de bizim için bir tehdit. Tabii ki politik konular var, öncelikler var ama ne ihtiyaç makamının ne sanayinin ne de sektörün 30 bin tane çok kalifiye çalışanın bu konuda boş kalmaya, açıkçası, lüksü yok. Bu, ülke adına çok büyük kayıp. Onun için biraz projelerin hızlandırılması lazım. İptal var projelerde. Tabii, nedenleri ayrı ama bunlar çok büyük bir darbe vuruyor sektöre, onu söylememiz lazım.

Demim bahsettiğim gibi, alt sistem ve kritik malzeme alanında bağımlılıklarımız var teknolojik anlamda veya fizibilite anlamında. Bugün Türkiye'de zırh çeliği üretmiyoruz, dışarıya bağılıyız. Teknolojik olarak bir şeyi yoktur, fizibil değil diye üretmiyoruz. Burada bazı şirketler görevlendirilebilir, sübvansiyon devreye girebilir ama kritik teknoloji olarak görüyorsak içeride üretmemiz lazım. İşte, alt teknolojiler olarak baktığımızda, motordu, transmisyondur, bunlara yatırımı şimdiden yapmamız lazım -ki bu yönde hareketler var- fakat bizlerin hani, hem bir araç üreticisi, tasarımcısı olarak, işte, yılda bilemediniz 100 araç, 200 araç üreten bir şirketin, hadi 300 araç diyelim, tutup da motor üretimine girmesi mümkün değil. Yani bunların otomotiv sanayisinden kaynaklanan teknolojiler ve orada yetişmesi lazım. Adamın yıllık 100 bin, 200 bin motor veya 2 milyon motor üretirken savunma sanayisine de 100-200 motor çıkarabilmesi lazım. Dolayısıyla orada yapılacak çok işimiz var.

Silah anlamında eksikliklerimiz var. Takılıyoruz. Yani ciddi anlamda uçaksavar ve üstü 20-25 milimetre toplar, 30 milimetre toplar hep lisans altında gidiyor. Burada bağımlılıklarımız var. Buralara çok dikkat etmemiz lazım ve ileriye yönelik önlemlerimizi almamız lazım.

Yine, demim bahsettiğim temel teknolojilerde ciddi anlamda gelişmeye ihtiyacımız var. Yine, çok verimli bir koordinasyonla üniversiteler, TÜBİTAK ve diğer kurumların ortaklığında bunları belirleyip ortaya çıkarmamız lazım. "Hiç yapılmıyor." demek çok haksızlık olur. Savunma Sanayi Müsteşarlığımızın son beş yılda, belki on yılda, hani fitilini ateşlediği çalışmalar var. Ama biraz daha hızlanmamızda çok büyük fayda görüyoruz.

Şimdi, fırsatlar olarak baktığımızda, bu son dönemdeki ürün geliştirme projelerinin verilmesi ve çok ciddi paraların harcanmış olması devletimiz tarafından, önümüze yeni bir şey açtı. Platform seviyesinde ürünlerimiz var. Şimdi, bunların ihracatı devreye girdiğinde ihracatta, işte orada ciddi anlamda bir kıvılcık olabilir, bir Atak helikopterini sattığınızda çok farklı bir havaya girebiliriz rakamlar anlamında. İşte, tankı satabilsek çok farklı olur, Hürkuş'u satarsak farklı olur. Biz kara sistemlerinde, işte, bir Pars'ı ortaya çıkardık. Bunun iki satışıyla gerçekten ihracat rakamlarını ciddi anlamda FNSS olarak mesela kıvılcıktık. Çok daha pahalı sistemleri, bunu denizaltına, gemiye vurduğunuz zaman çok ciddi sıçramalar elde edebiliriz.

Yine, fırsat olarak bakıyoruz. Türk Silahlı Kuvvetleri çok büyük ve ihtiyaçları devamlı. Yani her sektörün böyle bir ihtiyaç makamı yok. Bu ihtiyaç makamı gerçekten çok fazla modernizasyona, yeni teçhizata ihtiyacı olan bir makam. Bu da sanayi için önemli bir fırsat diye bakıyoruz.

Güvenlik ihtiyaçlarımız artıyor. Keşke olmasaydı ama bu artışa yönelik bizim de teçhizat ve ekipmanı üretip satmamız lazım. Bu da yurt içi şirketleri için bir imkândır. Yurt dışından gelecek yani, teçhizat almadan olmaz. Ama içeride üretirsek yine parayı ekonomimize geri döndürmüş olacağız.

Uluslararası ilişkilerimizi her zaman için bir fırsat olarak görüyoruz. Özellikle ihracata odaklandığımız bölgelerde, Orta Doğu'da, Uzak Doğu'da, Yakın Doğu'da çok ciddi ihracat imkânlarımız var. Buralarla olan politik ilişkilerimizin iyilik seviyesi bizim de ihracat seviyemizi ciddi anlamda belirleyecektir.

Savunma lojistiğinde Türk Silahlı Kuvvetlerinde bir dönüşüm yaşanıyor. Yine Başkanımızın önderliğinde Müsteşarlığımızda başlatılan bir çalışma vardı. Sanayiye özellikle kendi ürünlerinin bakımları verilirse en azından sanayinin iş azalmalarına karşı devamlılığı fazlasıyla sağlanmış olabilir. Bu da önemli bir fırsattır. Çünkü çok cidden büyük bir Silahlı Kuvvetlerden bahsediyoruz. Bu konuda da önemli adımlar var.

İhracat kontrolleri gelişmiş ülkelerin hem bir tehdittir hem de bize bir fırsat olarak dönem. Yani bir malı alamıyorsanız mecbursunuz, içeride geliştirip üreteceksiniz. Biz böyle çok şey yaşadık otuz yılda. Elimizi kolumuzu bağlamaya çalıştılar, döndük dolaştık, bir yerden bir çözümü bulduk. Yurt içinde geliştirmeye başladık. Bunlar bizler için hep fırsattır. Hani Kıbrıs krizi sırasındaki Amerikan ambargosunun yol açtığı sonuçta şeylerden de bahsediyoruz, hani Savunma Sanayi Müsteşarlığı başta. Dolayısıyla benzer küçük çaplı olaylar çok fazla oluyor. Biz bunları tehditten ziyade fırsat olarak görüyoruz sanayi olarak.

Tabii ki çok önemli teşvikler sağlanıyor, AR-GE merkezleri Sanayi Bakanlığımızın önderliğinde. TÜBİTAK'ın varlığı, TÜBİTAK'ın kendi teşvik mekanizmalarını sanayiye aktarması, yine Sanayi Bakanlığının kendi teşvikleri; bunlar iyi koordine edilirse ciddi anlamda fırsat oluşturuyor sanayimiz için. Ve tabii ki büyüklüğüne oransız bir şekilde bir görünürlüğü var savunma sanayisinin. Bir gurur vesilesi var. Dolayısıyla siyaset ve kamuoyunun güçlü desteği de sektörümüzün önemli bir fırsatı diye değerlendiriyoruz. Bunun da devam edeceğine inanıyoruz.

Şimdi, aslında her cümlemin içinde bir öneri az çok vardı ama toparlamak gerekirse yine rakamlardan gözükütüğü üzere savunma bütçesinin artırılması elzem gözüküyor. Yani bunun nasıl olacağını tabii ki biz bilemeyiz. Hariçten de böyle, çok özür diliyorum, ukalalık etmiş gibi gözükmek de istemiyoruz. Ülkemizin, devletimizin sınırlı kaynakları var ama geliştireceksek, büyüyeceksek bu savunma bütçesi gerçekten çok kısıtlı gözüküyor, bu bir tespittir. Bu kısıtlı bütçeye rağmen ihtiyaçların planlanması daha doğru

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 17

yapılabilir. Beş sene, on sene ihtiyacı çıkarmayıp üç sene içinde çok fazla ihtiyacı çıkarmak sanayiye zarar veriyor. Hani bir yandan ne kadar güzel, bir yanda 5 tane ihale çıkmış diyorsunuz ama on senedir o konuda hiçbir şey yapmamışsınız. Bunun çok daha iyi planlanabileceğini, Genelkurmayın bize Savunma Sanayi Müsteşarlığımızla birlikte çok daha iyi planlanabileceğine inanıyoruz. Verimlilik kaybına yol açıyor.

İhracat desteklerinin mutlaka sağlanması lazım. Dost ülke ihtiyaçları için ortak proje geliştirme. Çok zengin dost ülkeler var, ihtiyacı var, Amerika'dan Almanya'dan alacak. Biz de o ürünleri geliştirmek için kendi bütçemiz olmayabilir, onların bütçesiyle ortak ürün geliştiriyor olabiliriz. Çok güzel bir örneğini Endonezya'da verdik. Devletten devlete bir anlaşmayla ki Türk devletine sıfır maliyetle, FNSS olarak biz karşıladık. Endonezya devleti ortaya 20 milyon dolar koydu, biz cebimizden 15 milyon dolar harcıyoruz. Bir ürün geliştiriyoruz, orta ağırlıkta tank, ana muharebe tankı. Ondan sonra onun milyonlarca dolar, yüz milyonlarca dolar ihracat imkânı ortaya çıkacak. Yani bu şirket olarak gösterdiğimiz vizyonu bir politika hâline getirebiliriz savunma sanayimizde yine Müsteşarlığımız liderliğinde. Bu tür devletten devlete anlaşmaları çoğaltarak ileride ihracatımızı çok fazla artırabiliriz.

Unutmayalım ki biz teknoloji olarak, ürün olarak bir ülkeye bir şey veriyorsak o ülke bize -bu bir ayakkabı, araba gibi değil- yirmi sene, otuz sene bağlı kalıyor. Yani stratejik olarak savunma sanayisi ürünü satmanın ülkeler arası ilişkilerde çok çok büyük önemi var. Dolayısıyla bunu devletten devlete satışlarla, işte ihracat kredi mekanizmasının kurulmasıyla çok daha artırabiliriz, sağlamlaştırabiliriz diye düşünüyoruz.

Lojistik konusu önemli bir konu. Hacim olarak çok çok büyük olmasa da şirketlerin sürdürülebilirliği anlamında mutlaka görev verilmesi lazım. On yıllarca dışarıdan yardım niteliğinde mal almış ve bunu da kendi imkânlarıyla bakmaya koşullanmış bir Silahlı Kuvvetlerden bahsediyoruz. O reflekslerle buna devam ediyorlar haklı olarak. Ama daha üst seviyede bir değerlendirmeye ihtiyaç var. Artık bu işlerin çok daha verimli şekilde üretici firmalar tarafından yapılabileceği aşikâr. Yani yine batıda örneklerini görüyoruz, bunlar çok verimli şekilde yapılıyor, çok ileri seviyeye götürülmüş şeyler var. Yani Silahlı Kuvvetlerin su ikmalini özel şirket yaptı Irak'ta Amerikalılarla. Tabii biz daha oradan bahsetmiyoruz ama en azından kendi ürettiğimiz parçaların, araçların bakımını da biz yapabiliriz diyoruz. Bunun kapısı yine Başkanımızın liderliğinde üç dört sene önce açıldı. İyi uygulamalara ihtiyacımız var, devamına ihtiyacımız var.

Son olarak Ekonomi Bakanlığının Turquality olsun, başka programlar olsun, çok önemli destekleri var. Bunlar daha küçük ve perakende şirketlerine yönelik destekler, savunma sanayisine çok uymuyor. Bunların savunma sanayisine uydurulması anlamında yine bir girişimimiz oldu. İhracatçılar Meclisi olarak da Ekonomi Bakanlığıyla konuşuyoruz. Savunma sanayisine uygun hâle getirilmesi bu teşviklerin yine sanayimize bir önemli destek sağlayacaktır diyorum.

Çok özet olarak son sayfamız: 2000'li yıllarla birlikte gerçekten çok önemli bir atılım gerçekleştirmiş bir sektörden bahsediyoruz. Teknolojik anlamda Türkiye'nin lokomotifi olmuş diyeceğim -olmaya aday demeyeceğim- gerçekten bir sektörden bahsediyoruz. Bu çok önemli bir veri olarak ortada duruyor. Bu gelişimde siyasetin vizyonu, kamuoyunun desteği ve Savunma Sanayi Müsteşarlığının liderliği çok önemli rol oynadı. Başka hiçbir sektör yok ki sırf sanayisini geliştirmek için bir müsteşarlık kursun. Yani bunun örnekleri otomotiv sanayisinde olsaydı otuz kırk sene önce şimdi ben şahsen F1'de bir araç yarıştırmayacağımızı düşünüyorum.

Enerji sektöründe, yine, enerji sektörüne, sanayisine yönelik destekleri olabilir. Yani Savunma Sanayi Müsteşarlığı devletimiz adına çok güzel bir örnektir. Başka bakanlıklarda, başka sektörlerde de aynı örnekler çoğaltılabilir diye düşünüyoruz.

2023 hedefi çok büyük. Bu hedefi yakalamak için kaynaklarımızı mutlaka ve mutlaka ve arttırmaya ihtiyacımız var, bunu ifade ettim defaten. Ürün ve teknoloji geliştirmede biraz esnekliğe ihtiyacımız var devlet olarak çünkü bu işleri devletimiz veriyor. Ürün geliştirmede, teknoloji geliştirmede yüzde 100 performans ulaşılmadınız diye bırakın cezalandırmayı, yüzde 80'i, 90'ı ödüllendirmemiz lazım. Dolayısıyla ki firmalarımız da ellerini taşın altına koysunlar ve bu işleri yapmaya çok fazla gönüllü olsunlar. Eksikliği zafiyet yaratan alt sistemler, hepsi demiyorum -tabii ki bunun fizibil olmayacağını da ifade etmişim- eksikliği zafiyet yaratan önemli alt sistemlerin teknolojik altyapısının ve yatırımının mutlaka zaman geçirilmeden yapılması lazım. Evet, yapılmaya başlandı ama yeterli değil, çok daha hızlı gitmemiz lazım bu konuda. Ve nihayetinde AR-GE benzeri tedarik faaliyetleri de buna dâhildir. Kurumlar arası koordinasyonun biraz daha iyileştirilmesine mutlaka ve mutlaka ihtiyaç var diye düşünüyoruz.

Bizi dinlediğiniz için de çok çok teşekkür ediyoruz. Sağ olunuz, var olunuz.

BAŞKAN – Nail Bey, çok teşekkür ediyoruz bu güzel sunum için, bu güzel rakamlar için.

Şimdi, uygun görürseniz saat bir gibi bitirelim çünkü saat ikide Genel Kurul var. Bir de yemek ikramımız olacak misafirlerimizi vekillerimizle birlikte. Bir yer ayarlıyoruz.

Şimdi, sorusu olan arkadaşlarımız ya da katkı sağlayacak arkadaşlarımız varsa onları dinleyelim. Sorusu olan var mı efendim?

Buyurun efendim.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Efendim, çok teşekkür ediyoruz bu bilgilendirme için.

Amfibi zırhlı araç konusunda bir üretim veya planlama var mı acaba?

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Efendim, şu anda Türkiye'de üretilmiş olan zırhlı muharebe araçları dâhil bütün araçlar amfibi. Yani piyadenin elindeki ZMA, GZPT araçlarının hepsi amfibidir. Yeni nesil zırhlı muharebe aracı projesi var, şu anda değerlendirme safhasında. Araç gereksinimleri tanımlanıyor Kara Kuvvetleri Komutanlığı, Sayın Müsteşarlığımız ve şirketlerle de görüşmeler yapılıyor. Orada da bir amfibi gereksinim gözüküyor. Bütün araçlarda olmasa da belli sayıda araçta bir amfibi gereksinimi olacaktır. Bizim ürettiğimiz, mesela hava savunma araçları var ASELSAN'a yaptığımız. 30 tonluk araçlar bile yüzen araçlar, amfibi araçlardır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 18

Bu arada, demin bahsetmedik ama dünyada sadece Almanya'nın tasarlayıp ürettiği seygar yüzücü hücum köprüsü diye otobüs görünümü bir aracımız var. Bu araç açılıp yüzer hâle gelir. Hem feribot hem de sabit köprü oluşturacak niteliktedir. Yine bunu yurt içinde tasarlayıp ürettik. Bir gurur vesilemizdir.

Ayrıca, bildiğim kadarıyla Kobralar da amfibi olabiliyor ama tabii 30 tonluk, 25 tonluk zırhlı araçların suda hareketi tabii ki sınırlı. Ama durgun sulardan rahatlıkla geçebiliyor araçlarımız, bütün araçlarımız, bu tekerlekli araçlar da dâhil yani 8-8, 6-6.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Bir diğer konu da, tabii, Türkiye zor bir coğrafyada. 76'dan beri takip ediyorum, savunma harcamalarının düşürülmesi, yüzde 2'nin altına çekilmesi ve savunma giderlerinde 15'inci ülke olmamız, bu Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırma Merkezinin de güzel bir çalışması var. İncelediğimizde aslında bir çelişkiyi ortaya koyuyor. Yani Almanya, Fransa veya İspanya'nın olduğu coğrafyada bu çok övünülecek bir gelişme ancak Türkiye'nin olduğu bir coğrafyada savunma giderlerinin düşürülmesi çok da bulunduğumuz coğrafyayla uyumlu değil. Bu konuya çok dikkat edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Dursun Bey, bu bir politika sonucu değil. Aslında mutlak değer olarak bir düşme yok ama gayrisafi millî hasıla daha fazla arttığı için oransal düşme var. Benim de kişisel fikrim savunma harcamalarımızın dünya ortalaması olan yüzde 2,5'un altına düşmemesi yönünde.

Evet, buyurun Kamil Bey.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Yani Millî Savunma Komisyonu üyesi olarak hakikaten bugün dinlediklerimiz bundan sonraki bu bağlamda siyasi vizyonumuza büyük katkıda bulunacak. Bundan dolayı çok teşekkür ediyorum gerçekten.

Sayın Başkan, biz daha önce millî piyade tüfeğiyle ilgili komutanlarımızın da katkısıyla biraz tartışmıştık hatırlarsanız. Siz de böyle yarı esprili bir şey söylediniz. O benim kafama takıldı, bağışlayın lütfen. Yani "sayılırsa" dediniz. Bir şey mi var orada? Millî piyade tüfeğimizin menzilini... Değil mi, geçen toplantıda biraz konuştuk, etkinliğini falan. Acaba sizin çekinceniz nedir? "Sayılırsa" dediniz.

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Yok, yok, şöyle, ben sadece teknolojik seviye olarak bahsettim. Bugün SOM Füzesi'nden bahsediyoruz, LPD Gemisi'nden bahsediyoruz, eğitim uçağından bahsediyoruz, insansız uçaklardan, Anka dâhil -ki çok sayıda küçük daha küçük insansız hava aracı üreticimiz var- bütün bu teknolojilerden bahsederken hani millî piyade tüfeği biraz şey kaldı. Açıkçası yani silah üretiminde biraz geride kaldık.

BAŞKAN – Çok daha önce yapmış olmamız gerekirdi anlamında. Hani bunu, füze yapıyoruz bir de tüfek yapıyoruz demek çok mütenasip olmuyor. Yani o bakımından söylediğini sanıyorum.

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Yani şimdi ASELSAN'ın Cirit Füzesi...

KAMİL AYDIN (Erzurum) – O da kendi içerisinde bir teknoloji, o olmayacak mı yani, tüfek olmayacak mı, tüfek ne olacak?

BAŞKAN – Kamil Bey...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – "Zafer piyadenin namlusunun ucundadır." denmiştir. Yani öyle...

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Yani otuz sene önce yapmış olmamız lazımdı.

BAŞKAN – Evet, o anlamda söylüyoruz. Yoksa yapılan tüfeğin performansında bir zafiyetten değil.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Teknolojik olarak hani çok demode bir teknolojiyi vurgulamadınız.

BAŞKAN – Hayır, değil değil.

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Yani bunu teknoloji olarak...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Bugün duyuyoruz, teröristlerin elindeki silahların zırhı deldiğini, efendim, çelik yekeği deldiğini, bizi de böyle biraz da kandırıyorlar bu bağlamda. Varsa o konuda bir bilgi alalım. Buna "Kanas" diyorlar, yok işte, bir şeyler diyorlar. Demek ki değilmiş yani.

BAŞKAN – Kamil Bey, MPT-76'nın performansından asla şüphe etmeyin. Sınıfının en iyi piyade tüfeğidir. Nail Bey o anlamda değil de, "Ya bunu yıllar önce yapmış olmamız gerekirdi, bir piyade tüfeğini de şimdi yapıyoruz demek bana biraz garip geliyor." anlamında söyledi, bunu ben anladım.

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Resmi de küçük koymuşuz zaten oraya.

BAŞKAN – Gerçekten ben de aynı kanaatteyim. Yani piyade tüfeğini yıllar önce yapmış olmamız gerekirdi ki en basit, en temel silah piyade tüfeği. Bugün füze yapıyoruz, uzun menzilli füze yapmaya niyetliyiz, yapabiliriz dediğimiz bir ortamda "Piyade tüfeği yapıyoruz." demek biraz çok mütenasip değil. Yani daha önce olmuş olması gerekirdi.

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT DURAL – Sayın Başkanım, bir düzeltme yapabilir miyim?

O bahsettiğiniz zırh delici var ya efendim, onun silahla bir alakası yok, onun mühimmatla alakası var.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Yani şu anda keskin nişancıların kullandığı o silahların...

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ MURAT DURAL – Onun silahla hiçbir alakası yok, kullanılan mühimmatla alakası var. Yani siz ne bileyim, 1920 yapımı bir silah da getirebilirsiniz. O silaha kalibresi neyse o kalibrede zırh delici bir mühimmat kullanırsanız, orada da aynı şeyi elde edersiniz. Yani silahla alakası yok.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Bu zırhlı araçları da delip geçen, içeride büyük hasarlar yaratan silahlar için de geçerli mi bu?

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Şimdi, efendim, her zırhın bir delici mühimmatı vardır. Yani istediğiniz kadar aracı ağırlaştırın, onu delectek bir mühimmat bulunur.

BAŞKAN – Yani delinmeyen zırh yoktur mu?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 19

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Delinmeyen zırh yoktur.

Şimdi, aracın ne kadar hafif olması gerektiği... Çünkü en önemli koruma -kara araççısı olduğum için, kusura bakmayın- o anda orada olmamaktır yani tehdit olduğu an orada olmamaktır. Bu ne demektir? Çok hızlı hareket edip uzaklaşabilmek veya tehdit algısını çok önceden yapabilmek. Bugün araçların üzerine keskin nişancı algılayıcısı koyuyorlar. Yani bu sistemler var ve şu anda çalışıyoruz özel kuvvetlerimizle.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Yani zırhlı bir Akrep'in içine şeyi... Güvenlikli olduğum psikolojisini vermemek lazım mı diyorsunuz?

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Efendim, değil. Veremezsiniz ki zaten şunu da söylemek lazım: Yıllardır alınan, iç tedarikten, özellikle iç güvenlik için alınan araçların bu tür şeylere uygun olmadığı ortaya çıktı. Yani altında mayın patlayınca 20 metre öteye düşen araçlarımız var. Bunları 6-7 tonluk araçlarla sağlayamazsınız. Ne üreticiye ne araca bir şey bulmamak lazım. Bunların görevi bu değildir. Yani çok daha ağır zırhlılara gitmeniz lazım, 10-13 ton, 14 ton. İşte Kirpi'leri görüyorsunuz, Kirpi'lere bir şey olmuyor. Ama tedariki amaca ve tehlide uygun yapmak gerekiyor. Yani burada tehdidi iyi belirlerseniz firmalar bu tehlide korumayı sağlayacak ürünleri verirler.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Efendim, bir soru sorabilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun Hüseyin Bey.

HÜSEYİN KOCABIYIK (İzmir) – Nail Bey, ben de teşekkür ederim bu güzel sunum için.

Şimdi, bu uzun menzilli füze konusunda Çin'le bir noktaya gelmiştik. Sonradan G20 öncesi -o da biraz tuhafıma gitti benim- o ihale iptal edildi. Siz bu gelişmeye nasıl baktınız? Yani Çin'le geldiğimiz noktanın bu şekilde kopmasına siz bir sektör insanı olarak nasıl baktınız? O uzun menzilli konusundaki düşüncelerinizi de bu arada...

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Efendim, öncelikle bu ihale üzerinde konuşuyoruz ama genel olarak bir sorundan bahsetmek lazım. Bu tür ileri teknoloji ürünlerde Avrupa ve Amerika ülkemizi çok fazla sıkboğaz ediyor. “Veririm ama orada kullanmayacaksınız, veririm ama bunu yapmayacaksınız.” Yani size bir Mercedes satıyor, diyor ki: “Elmadağ'a çıkamazsın, Ankara içinde gez.” Bu durumda Türkiye'ye de yapacak çok fazla bir şey kalmıyor. Şimdi, doğu ülkeleri bu konuda çok daha rahat davranıyorlar. Muhtemelen politik de bir kararla Çin “Ben size bütün teknolojiyi veririm, istediğin gibi de kullanırsın.” dedi muhtemelen. Ben şimdi dışarıdan bakıyorum.

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ AZİZ SİPAHİ – Oraya çok kısa bir girdi yapabilir miyim?

SASAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI K. NAİL KURT – Evet, bir bitireyim lütfen.

Şimdi, ondan sonra olanlar savunma sanayicileri adına çok değerli ve doğru. Biz şu anda bunu, bir dış yardım olabilir, teknolojik olarak bir iş birliği yapılabilir ama kendimiz tasarlayacağız ve üreteceğiz diye ortaya çıktık. Bu çok doğru, bunu tamamen destekliyoruz. Yani ASELSAN'ımız, ROKETSAN'ımız liderliğinde sanayinin diğer imkânları seferber edilir. Bunun şeyine girmek lazım. Ama ara çözüm olarak ne yapılır? Tabii, askerî bir konudur, hani bilgimiz yok. Hani Çin'e gidilme kararının bir politik karar olduğunu herhâlde hepimiz biliyoruz zaten ve nedenleri konusunda tecrübelerime dayanarak bir şey söyledim. Çok fazla kısıtlıyorlar bizi diğer ülkeler. Ama yurt içine dönmesi de bizim için çok sevindirici. Çünkü, bunun gerçekten bir şekilde, yıllara da yayılsa yerli imkânlarla -biraz teknoloji desteği olabilir- yapılabileceğine de inanıyoruz.

SASAD YÖNETİM KURULU ÜYESİ AZİZ SİPAHİ – Ben çok kısa bir girdi yapmak istiyorum bu konuda çünkü bu hava füze savunma projesindeki Türk şirketlerinden birisiyiz biz bütün bu görüşmelere katılmış olan.

Çin konusunda kamuoyunda yanlış bir bilgi var, onu düzeltmek istiyorum. Çin'in Amerika'ya veya Avrupa'ya kıyasla teknolojiyi aştığı veya bizim istediklerimizi yerine getirdiği şeklinde bir algı var. Bu yanlış bir algı. Bizim zaten son görüşmeler, yani Çin'in seçilmesinden sonra yaptığımız görüşmeler de Çin'den teknoloji transferini sağlayabilir miyiz diye esas oldu. Fakat Çin'den de hiçbir teknoloji transferi sağlanamamıştır. Kamuoyundaki bu yanlış bilgiyi düzeltmek istiyorum. Yani politik kısmı tabii bizi ilgilendirmeyen kısmı ama sanayi ve teknoloji olarak baktığımızda Çin'in de Amerika veya Avrupa gibi, hatta Avrupa Çin'den bile daha fazla açtı, Çin'in bize bir teknoloji transferi konusunda olumlu bir yaklaşımı olmadı. Ancak, tabii ticari, fiyatsal bir avantajı vardı onun için, onu da düzeltmiş olayım. Yanlış algı var çünkü kamuoyunda.

BAŞKAN – Evet, Suat Bey, son söz sizin. Sonra da bitirelim.

Suat Bey, buyurun.

SUAT ÖNAL (Osmaniye) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, öncelikle bugün bizlere böyle güzel bir sunumu tertip ettiğiniz için.

Nail Bey'e ve arkadaşlarına da ayrıca bu sunumu gerçekleştirdikleri için teşekkür ediyorum.

Sunumun içerisinde, 2014 Türkiye savunma sanayi cirosunun yaklaşık 5,1 milyar dolar olduğunu gördük. Bunun AR-GE çalışmaları için dilimiyse 0,88 milyar dolar civarında olduğunu gördük. Ben burada şunu ifade etmek istiyorum ki tabii ki AR-GE çalışmalarına ayrılan pay, doğrudan o sektörün gelişmesini bizlere yansıtmakta. O anlamda da Hükümetimizin AR-GE faaliyetlerinin desteklenmesiyle ilgili sunmuş olduğu kanun tasarısını dün Mecliste, Genel Kurulda görüşmeye başladık, inşallah bugün ve yarın devam edeceğiz. Bu AR-GE çalışmalarının hem savunma sanayimizi hem diğer sanayi sektörlerimizin inşallah çok daha hızlı bir şekilde ivmeleneceğine inancımız tam. Özellikle de özel sektörlerimizin bu AR-GE çalışmalarından, bu teşviklerden yararlanmasında inşallah konulan hedeflere ulaşma noktasında da bir ivmelenmeyi yakalayacağız.

Ben tekrar teşekkür ediyorum, sağ olun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon: Millî Savunma

Tarih: 11/02/2016

Saat:

Kayıt:

Stenograf:

Uzman:

Sayfa: 20

BAŞKAN – Çok çok teşekkür ediyoruz.
Çok güzel bir sunumdu, çok müstefit olduk.
Efendim toplantımız burada bitiyor. Bütün vekillere teşekkür ediyorum.

Kapanma Saati: 13.03

